LAHOLMS TIDNING

N:R 44. ÅRG. 18. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm ONSDAGEN DEN 23 FEBRUARI 1949 Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson Lösnummer 12 öre.

Finland måste exportera både fläsk och ost

Svenska röster räddar Fagerholms regering?

HELSINGFORS (TT—FNB)

Statsminister Fagerholm besvarade på tisdagen den interpellation som framställts av agraren Vilhula jämte 50 andra riksdagsmän och vari framhölls att jordbruket genom prissänkningar, avsättningssvårigheter, ökning i produktionskostnaderna och den höga beskattningen blivit oräntabelt. I riksdagskretsar antog man på tisdagskvällen att regeringen skulle få förtroendevotum med cirka 10 rösters övervikt. Svenska folkpartiets riksdagsgrupp, som utgör tungan på vågen, har delat upp sig i frågan. Fyra kommer säkerligen att rösta mot regeringen, två har inte bestämt sig och åtta väntas rösta för regeringen.

Statsministern påpekade att katastrofalt kan prisfallet endast kallas om man jämför med svartabörspriserna för ett par år sedan. Skörden i år var 30 procent större än föregående år. Ostproduktionen torde i år bli större än efterfrågan, och export kan inledas. För att öka avsättningsmöjligheterna upphävs ransoneringen av landssmör den 1 mars och mjölkransoneringen den 1 april. Frågan om produktionskostnaderna bör lösas på andra vägar än genom sänkning av lantarbetarnas löner. Trots att dessa höjdes förra året har produktionskostnaderna för fläsk sjunkit från 197 till 130 mark pr kg. Den närmaste tiden skall 800,000 kg fläsk exporteras. Lantbrukets svårigheter sammanhänger också med de minskade möjligheterna för skogsförsäljningar.

Förre jordbruksministern Vilhula meddelade att agrararna föreslår motiverad övergång till dagordningen, d. v. s. misstroendevotum.

Socialdemokraten Hakkila yrkade på enkel övergång till dagordningen, d. v. s. att riksdagen ger regeringen sitt förtroende.

Hertta Kuusinen, folkdemokrat, kritiserade hela den politiska linje som regeringen följt.

Svenska riksdagsgruppens ordförande Österholm framhöll att interpellationens sakliga berättigande icke kan sättas i fråga. Med tanke på vad som händer ute i världen kan gruppen endast beklaga att regeringen icke breddat sin grundval. En samförståndslösning ligger dock icke inom möjligheternas gräns.

Från framstegs- och samlingspartiernas sida meddelades uttryckligen att man inte begär misstroendevotum.

Intill midnatt stod ännu 38 talare uppförda på listan. Nästa plenum har utsatts till kl 14 på onsdagen, då omröstningen skall äga rum.

HJÄLP TILL HUNGRANDE INDONESIER. Här får uthungrade och utmärglade indonesiska infödingar mat vid holländska utspisningsställen. Den indonesiska civilbefolkningen har fått sitta emellan vid kriget mellan den holländska regeringen och den indonesiska republiken. Det första holländarna gjorde, när de hade besatt de republikanska områdena var att omedelbart ordna med bespisning av civilbefolkningen.

Avhoppare Marek dyker upp - begär uppehållstillstånd

STOCKHOLM (TT).

Den tjeckiske ishockeyspelaren Stenek Marek anmäld sig på tisdagsförmiddagn per telefon till Utlänningskommissionen.

Marek har nu begärt uppehållstillstånd i Sverige t. o. m. 30 april.

Hans ansökan kommer att behandlas på vanligt sätt och i samband därmed skall kriminalpolisen höra honom om hans levnadsomständigheter och syftet med vistelsen i vårt land. Från kriminalen går handlingarna efter yttrande till utlänningskommissionen, om i sista hand har beslutanderätten.

Marek besökte vid 14,30-tiden på tisdagen Utlänningskommissionen och hade ett samtal om vissa formaliteter. Han fick uppge sin adress i Sverige och något om planerna för den allra närmaste tiden. Amerikaresan fördes aldrig på tal. Han har fortfarande kvar giltigt hemlandspass och att uppehållstillståndet utgick på tisdagen, fäster man ännu så länge inte så stort avseende vid, eftersom det av administrativa skäl alltid brukar ta tid innan utlänningar kan få sitt upphållstillstånd förlängt.

LONDON: Utgifterna för armén under 1949—1950 beräknas till 356,200,000 pund mot 340,100,000 pund 1948—49.

— — —

KÖPENHAMN: Danish American Prospecting Co, ett dotterbolag till Gulf Oil i USA, har fått order från huvudkontoret i New York att tills vidare inställa borrningen efter olja i Gassum vid Hvidsten i trakten av Randers, omtalar Politiken. Saltborrningarna har redan förut nedlagts.

USA tror att Sovjet nu besätter Finland

NEW YORK (TT:s korr.)

Norge väljer atlantpakten — Skandinavien är splittrat, heter det i New York-pressens rubriker. Enligt New York Herald Tribunes korrespondent har danske utrikesministern Rasmussen in i det sista försökt uppnå en kompromiss mellan de tre skandinaviska länderna, men på söndagen underrättades han om att en ändring av deras ståndpunkter är utesluten. En vittutbredd åsikt är att Ryssland nu ockuperar Finland i kraft av sitt fördrag med detta land.

Tidningen uppger att amerikanska regeringen vid Langes besök lovade att ställa tillräckligt med fartygsplåt till förfogande för att trygga genomförandet av det norska skeppsbyggnadsprogrammet, bl. a. vid svenska varv.

— Nyheten att norska arbetarpartiet godkänt en norsk anslutning till atlantpakten har ännu inte publicerats här, skriver en Reuterkorrespondent från Moskva. Om den norska regeringen bestämmer sig för paktanslutning och tackar nej till Sovjets erbjudande, måste Sovjet på nytt överväga sin politik mot Norge, som tidigare ansetts som ett fredsälskande land, förklarar man vidare. Sovjets åsikt om läget återspeglades i en kommentar i Röda flottans organ på söndagen, där det förklarades att de amerikanska militaristerna önskade Norge som ett språngbräde för ett angrepp mot Sovjet. Norges beslut att ansluta sig till atlantpakten skulle sålunda anses som ytterst provokativt

Ingen som helst tilltro sätter man i sovjethuvudstaden till de amerikanska försäkringarna att man inte vill ha några militära baser i Norge, fortsätter Reuterkorrespondenten. Dessa försäkringar beteckna som inte värda det papper de är skrivna på.

Om Norge ansluter sig till västalliansen blir det enligt sovjetiaktagare "den amerikanska imperialismens skandinaviska koloni".

Efter mordbranden:

Omstridd 76-åring begick självmord

STOCKHOLM (TT).

Mordbrandsaffären i Stuvsta, där en 50-årig fränskild fru sökte röja en 40-årig rival ur vägen, fick på måndagen ett oväntat efterspel. Föremålet för rivaliteten, en 76-årig lantbrukare, hittades död i en stallbyggnad, där han tagit sitt liv med en slaktmask. Den 50-åriga frun har, enligt Expressen, erkänt mordbranden men vid utredningen har intet framkommit som givit henne anledning till svartsjuka mot den 40-åriga kvinnan, vilken endast var hyresgäst på den gamle mannens gård.

Svenska poliser till Palestina?

Till poliskammaren i Göteborg har från UD ingått ett meddelande att FN:s generalsekreterare hemställt att polismän skulle ställas till förfogande att ingå i den till 30 man uppgående internationella polisstyrkan i Jerusalem under fredsförhandlingarna. UD önskar besked om Göteborgs poliskår kan avvara någon eller några man. Hur stor den svenska styrkan skulle bli har ännu inte fastställts.

— Även till poliskammaren i Malmö har från UD överlämnats FN:s generalsekreterares hemställan om polismän till den internationella polisstyrkans i Jerusalem förfogande under fredsförhandlingarna.

Bromma och Torslanda skulle utspioneras av gestapokvinna

STOCKHOLM. (TT)

Det har nu bringats mera ljus över den mångomtalade fru Astrid Dövle-Dollis-Dahlgrens farliga förehavanden i Norge och Sverige under kriget. En stor dossier har genom k. m:ts beslut frigivits för publicering och där berättas mycket om dunkla manövrer på det underjordiska planet.

Fru Dahlgren, som blev fast vid Östervallskogs kyrka i Värmland den 23 februari 1944 under ett äventyrligt försök att ta sig in i Norge, lagfördes senare för vad hon gjort sig skyldig till i Sverige och dömdes till två års straffarbete. Hon har sedan uppehållit sig i vårt land och bodde ännu för några månader sedan i Stockholm.

Fru Dollis-Dahlgren är född 1899 i Bestum i Norge. Hennes engagemang i byggnadsverksamheten blev hennes ruin, och när kriget bröt ut hade hon 200,000 kr i skulder. Som 27-årig gifte hon sig med den norske tandläkaren Leif Dollis. Genom sina förbindelser med Gestapo stämplades hon som angiverska i de då illegala norska tidningarna och hennes äktenskap upplöstes. I november 1943 gifte hon om sig med den svenske köpmannen Lars Axel Dahlgren. Detta äktenskap var tydligen ett rent skenäktenskap för att fru Dollis-Dahlgren skulle få svenskt medborgarskap och på så sätt kunna gå Gestapos ärenden i Sverige.

Om hur fru Dahlgren började sitt äventyrliga liv under kriget berättar hon bl. a.:

Genom en affärsbekant kom hon i kontakt med en advokat Holtskog, som var Jonas Lies adjutant. Holtskog begärde att fru Dahlgren skulle hjälpa honom att få bort den av ockupationsmyndigheterna tillsatte chefen för Oslos radiostation, Müller-Franken. Denne var enligt vad fru Dahlgren visste homosexuell, och genom en rad intriger lyckades hon få Müller-Franken avlägsnad från sin post. Gestapo "hade nu fått upp ögonen för henne" och uppdragen började komma i tät följd.

Samtidigt som hon höll på med "saneringsarbete" inom den tyska ockupationsmakten uppger hon att hon genom sin ställning kunde utverka förmånliga villkor, bestående i förkortning av straff, frigivning, underlåtenhet av deportation och inställande av arkebusering, för 1,300 norrmän. Enligt en tysk spion som greps vid Värmlandsgränsen var emellertid inte fru Dahlgrens arbete inom Gestapo enbart till nytta för norrmännen. Genom sina norska vänner hade fru Dahlgren fått vetskap om en illegal organisation i Nittedalen och detta apporterade hon för Preise, som omedelbart lät sätta i gång med massarresteringar av organisationens medlemmar.

En tjänsteman i den tyska byggnadsfirman Nordar, Ottar Gjertsen, som var ekonomiskt beroende av fru Dahlgren efter några förskingringsaffärer, blev snart hennes redskap. Då Gjertsen hade vissa förbindelser inom Norsk Hydro blev hans första uppdrag att skaffa kompromitterande uppgifter om NS-ministern Hagelin. Denne ville genomföra en lag, varigenom norsk industri skulle sättas under direkt tysk ledning. Fru Dahlgren, som hade många framstående industrimän i sin bekantskapskrets, hade uppmanats av dessa industrimän att försöka få bort Hagelin, enligt vad hon själv uppgivit.

I gamla balsalen på "Quislings slott" hade fru Dahlgren möten med de s. k. tyska kurirerna. Dessa hade visat sig vara mycket mottagliga för mutor, och fru Dahlgren använde deras svaghet till att lösgöra norrmän som hamnat i Tyskland. Släktingarna till de deporterade fick emellertid punga ut med stora summor för att få chansen att få hem sina anförvanter på denna väg. För 39,000 kr "per styck" lovade fru Dahlgren att ett par skeppsredare skulle få återvända och de kom också mycket riktigt tillbaka till Norge. Den högsta summan som överlämnades till kurirerna var 120,000 kr. Pengarna var

Agade barn fick söka läkarvård - total skolstrejk

STOCKHOLM. (TT)

Skolstyrelsen i Backaryds socken behandlar enligt morgontidningarna en misshandelshistoria vid Tjurkhults skola, som utmynnat i att man hos skolöverstyrelsen hemställt att läraren vid skolan skiljes från sin befattning. Läraren hade i förra veckan agat ett par pojkar i sjätte klassen så svårt att de måste söka läkare och sedan i lördags har skolan stått igenbommad, då föräldrarna vägrat skicka sina barn till skolan så länge vederbörande lärare har hand om undervisningen.

lösen för en godsägare. En fin affär gjorde hon, då hon kom på att Terbovens kommissarie Richert genom korruption rakat in 1 milj. kr. Under hot om anmälan erhöll hon av kommissarien 80,000 kr.

Strax före jul 1942 kallades fru Dahlgren till Gestapo, där Preiss talade om för henne att hans högste chef, Sturmbannführer Reinhardt "börjat röra på sig" och att det var ett önskemål inom Gestapo att fru Dahlgren skulle göra nytta för sig, då hon uppnått så mycket för norrmännen.

Därmed hade Preiss menat att fru Dahlgren skulle ge sig över till Sverige för Gestapos räkning. Detta mötte emellertid vissa svårigheter, vilka endast kunde elimineras genom att hon gifte sig med en svensk. Snart nog träffade hon köpman Dahlgren "och när han friade" var hon inte sen att säga ja. I mitten av oktober 1943 kallades fru Dahlgren åter till Gestapo. Preiss var på semester, och det var Reinhardt som förde Gestapos talan. Han beskyllde fru Dahlgren för att vara jössing och för samarbete med Secret Service.

Omedelbart efter detta påstående begärde Reinhardt att fru Dahlgren skulle resa till Stockholm och där skaffa namn på de generalstabsofficerare, som hade med gränsen att göra. Fru Dahlgren fick klart besked om att det gällde för henne att utföra militärt spionage i Sverige och utom namnet på officerarna var hennes uppgift att skaffa allt som gick att skaffa om Bromma och Torslanda flygplatser.

Vid sidan om det militära spionaget skulle hon även "utforska Norgehjälpen".

Paret Dahlgren reste först till Göteborg, där mannen hade affärsbekanta och där han uppträtt som ombud för sin fru och hos vissa ledande män inom varvsindustrin begärt 150,000 kr "att användas som mutor åt tyskarna" för vissa norska rederimäns frigivande från tyska koncentrationsläger. Makarna Dahlgren flyttade så till Djursholm, där de hade en villa vid Sveavägen.

Beträffande fru Dahlgrens militärspionage i Sverige är detta fortfarande "mörklagt". Det enda som är klarlagt är att fru Dahlgren satte upp listor på svenska generalstabsofficerare, när hon vid ett tillfälle var på hotell Reisen. Då hon i februari 1944 fick veta, att hennes äldste son, Leif Olaf Dollis, tagit värvning i Waffen SS och skulle skickas till Tyskland beslöt hon sig för att åka till Oslo och förhindra detta.

Fru Dahlgren ansåg att hon inte kunde komma till Reinhardt utan att ha följt hans order. Därför satte hon igång ett intensivt "forskningsarbete" och lyckades genom svenska fruar — och genom direkt påringning till Norgehjälpen — få fram en del upplysningar om Norgehjälpen, dess organisation och ledare. När hon ansåg sig sitta inne med tillräckligt, började hon ordna för sin illegala resa till Norge, den resa som blev hennes slut som fru Möller-Dövle-Dollis-Dahlgren.

Den 22 februari reste hon från Stockholm tillsammans med en vägvisare, Joseph Time. När hon nu lämnade Stockholm larmades gränspolisen och vid 20-tiden den 23 februari anhölls fru Dahlgren och Time på väg mot norska gränsen.

Marshall-länderna måste undvika parallellprogram

MALMÖ (TT,

De nationella långtidsprogram som utarbetats av de länder som deltar i Marshallplanen måste samordnas till en gemensam och allmän plan, om den europeiska återhämtningen skall kunna genomföras, förklarade chefen för den amerikanska Marshalldelegationen i Sverige mr Haskell i ett föredrag inför Svensk-amerikanska sällskapet för södra Sverige på tisdagskvällen.

Om de inte omarbetas så att varje land tar hänsyn till de övriga nationernas program, uppstår ett handelsunderskott gentemot västra halvklotet på tre miljarder dollar i slutet av 1952 i stället för en miljard, vilket är den summa man kommer fram till då de planerade handelsprogrammen samordnas, sade mr Haskell. Alla länder vill naturligtvis själva producera saker som de behöver, och alla vill sälja till samma marknader. Det finns emellertid icke tillräckligt med råmaterial för att en dylik expansion skall vara möjlig i alla länder. Sådana parallellprogram måste undvikas om effektivare ekonomisk samordning skall kunna uppnås i Europa.

Mr Haskel omtalade, att Europeiska samarbetsorganisationen (OEEC) rekommenderar de deltagande länderna att göra nya ansträngningar för att stabilisera sina valutor, hejda inflationen och utnyttja nya leveranskällor m. m. för att ersätta den import som Europa icke kommer att ha råd betala från dollarländerna. Vidare bör den intereuropeiska handeln ökas.

Den ekonomiska samarbetsadministrationen, den amerikanska organisation, som finansierar det europeiska återhämtningsprogrammet, anser att OEEC:s interimsrapport är realistisk och visar att de folk, som måste utföra arbetet, nu har klart för sig hur omfattande den uppgift är som nu ligger framför dem, och vilka åtgärder som måste vidtas. Om man tänker på att den är en appell både från europeisk och från svensk sida, innebär den ett mycket inspirerande löfte, slutade mr Haskell.

KÖPENHAMN: I ännu ett fall — i Horns härad i norra Själland — har det inträffat att en kreatursbesättning som vaccinerats angripits av mul- och klövsjuka. Vaccinationen ägde rum för tre veckor sedan och har haft till följd att sjukdomen fått ett rätt godartat förlopp.

En halv miljon tjeckiska kommunister 'utrensade'

NEW YORK (TT—NTB).

Den stora utrensningen i det tjeckoslovakiska kommunistpartiet, som antagligen kommer att reducera medlemsantalet med en halv miljon, är nu i det närmaste avslutad, rapporterar New York Times från Prag.

Avsikten med aktionen, som fått den ryska beteckningen "proverka" — inspektion — är att rensa bort de kommunister som anslutit sig till partiet av opportunistiska skäl, särskilt efter kuppen för ett år sedan. Då partiet nu har full kontroll över staten har det funnit tiden inne att lägga större vikt vid kvantiteten inom rörelsen.

Inspektionen har varit mycket noggrann, i det var enda medlem har måst inställa sig för en lokalkommitté. På grundval av sina egna informationer och rapporter från förtroendemännen har kommittén examinerat medlemmen.

Man ville få reda på att han regelbundet deltagit i partimötena, om han betalar avgifterna, prenumererar på partiets tidningar och använder partiets bibliotek. Instruktören korsförhörde medlemmen för att få reda på om han hade tillräcklig kunskap om marxismen och hur allvarligt han arbetar för partiet. De som har bestått provet har fått sitt medlemskort stämplat med ordet "examinerad", andra har fått order att anmäla sig till kurser i marxism, eller också kan de ha fått tre till sex månaders frist. En del har suspenderats på flera år under det att de sämsta kandidaterna rätt och slätt blivit strukna. I sistnämnda fall har de ofta samtidigt förlorat sitt arbete.

Med ledning av uppgifter som givits i Slovakien anser New York Times att medlemsantalet för hela landet kommer att sjunka från 2 till 1 1/2 miljon.

Woodcock avstår hellre titeln än möter Olle i vår

LONDON. (TT — Reuter)

Bruce Woodcock kommer att avstå från sin europeiska mästartitel om vederbörande boxningsmyndigheter driver igenom att han skall försvara sin titel i april mot Olle Tandberg, förklarade hans manager på söndagen med anledning av att Brittiska Boxningsförbundet i brev meddelat honom att kontrakt måste föreligga klart före den 18 mars för en titelmatch den 29 april mot Woodcocks främste konkurrent Olle Tandberg.

Det framhålls att Woodcock inom kort skall resa till Sydafrika där han möter Johnny Ralph den 26 mars — det är därför omöjligt för Woodcock att på så kort tid hinna flyga tillbaka och bli klar att möta Tandberg, om titeln överlåtes på någon annan, kan Woodcock alltid uppträda som utmanare längre fram, förklarade han.

TRIESTEGUVERNÖR? Sovjetunionen har nu godkänt nomineringen av den schweiziske översten Herman Flückiger till kandidat för guvernörsposten i Trieste. Överste Flückiger föreslogs på sin tid från brittiskt håll, men då förklarades han olämplig av ryssarna.

Viola Widegrens familj måste be om polisbeskydd

SOLLEFTEÅ (TT)

Fallet Viola Widegren i Helgum har nu inträtt i en ny fas, i det flickans fader begärt myndigheternas skydd med anledning av hotelser, som familjen utsatts för. Det gäller brev från bl. a. Granfors. Dessutom har telefonpåringningar förekommit, varvid samtalet inskränkt sig till invektiv mot familjen Widegren. Fadern har även trakasserats på annat sätt, vadan han nu begärt polismyndigheternas ingripande.

Snickare fvang f. d. älskarinna bestjäla maken

NORRTÄLJE (TT).

Vid mellersta Roslags domsagas häradsrätt förekom på tisdagen målet om en utpressningsaffär på Vätö, där hustrun till en direktör för ett båtbyggeri under hot om att annars bli skandaliserad begått diverse falsarier mot bl. a. sin man för att tillfredsställa sin f. d. älskares penningbegär. Den sistnämnde, snickeriarbetaren Erik T. Holmgren från Skutskär, stod därför åtalad för utpressning medan kvinnan instämts för såväl förfalskning som förskingring. Holmgren dömdes för utpressning och anstiftan av förskingring till 1 1/2 års straffarbete och kvinnan för grov förskingring och grovt bedrägeri till ett års straffarbete villkorlig dom med tre års prövotid.

Laholms Tidning
Smedjegatan, Laholm.

Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.
Lösnummer 12 öre.
Redaktör: GUSTAF BERTLAND
Telefoner:
Redaktionen 300
Redaktör G. Bertlands bostad 199
Expeditionen och annonskontoret 299
Annonschef Axel Larssons bost. anknytning 299
Prenumerationspriser:
Helår 19:—, halvår 10:25, kvartal 5:50, månad 2:05.
Annonspriser:
Före text 21 öre pr mm
Textsida.. 23 „ „ „
Särsk. begärd placering å textsida 25 öre pr mm
Annonser till första sidan mottagas icke.
Under rubrikerna: Bortloppet Önskas hyra och Platssök. 18 öre pr mm.
Förlovnings- lysnings-, vigsel och födelseannonser 6 kronor.
10 proc. förhöjning för annonser inlämnade efter kl. 8 fm. till införande i samma dags tidning
För hänvisning till och svars emottagande debiteras 50 öre.
PRISFÖRHÖJNING debiteras med 30 procent för annonser beordrade med petitstil.
10 procents förhöjning lördagar och dag före helgdag
Markarydskontoret:
Red.: Sven B. Jönsson, Villagatan, Markaryd. Tel. 150

Engelska korkmattor
inkomna.
Andréns, Laholm.

Knäreds jaktvårdsförening.
avhåller årsmöte i Knäreds bygdegård lördagen den 26 febr. kl. 5 em.
OBS.! Knäreds skytteförening avhåller möte kl. 6 em. å samma dag och plats.
Styrelsen.

NÖJEN
Lagagården, LAHOLM.
Sönd. d. 27 febr. kl. 2 em.
Matiné
NYÅRSREVYN 1949
Calles Sextonde
Gästspel OLGA HELLQVIST, HECTOR EL NECO, Algot Larsson, Rosie Hoffland, Sigge Larsson, Ann Gelbar, Ragnar Thuré, MARION TWINS. Calles Revyorkester.
Biljetter i Lindgrens Bokhandl, tel. 8.

Önskas köpa
Slakthöns
köpes till högsta möjliga priser. **Tel. 5 Åsljunga eller 80 Ysby. Viktor Nilsson.**

Till salu
Korgar,
200 st. 50 lit., till salu.
Ture Svensson, Norra Össjö.

Lediga platser
Flicka
erhåller plats. **Sonja Anderssons Café & Bageri, Vallberga. Tel. 84.**

SAKTA FARTEN
innan Du blir statistik. Det är cyklister och fotgängare, som förolyckas mest i trafiken.

Folkpartiets lokalavd. i Laholm

avhåller **ÅRSMÖTE** å **Stadshotellet** fredagen den 25 d:s med början kl. 19,30, då **Riksdagsman Bror Persson, Halmstad, talar om intryck från riksdagen.** Folkpartimedlemmar och med partiet röstande, såväl i Laholm som angränsande kommuner, hälsas välkomna.

Nya trevliga modeller
i fåtöljer från 43:—, klädda med vackra tyger.
Mycket stor sortering.
Båstads Möbelaffär
Tel. 234. GUSTAF HOLM. Båstad.

Pappersavfall,
kass. bilbatterier, koppar, mässing, zink, aluminium, bly och järnskrot, lump etc. köpes till högsta gällande priser. Byggnads- och spårduglig räls i olika dimensioner till salu.
S. ARONSSON, SKROTAFFÄR.
Hamnupplaget.
Halmstad. Tel. Namnanrop: S. Aronsson.

Meddelande angående varmvatten. FOLKHUSHÅLLNINGEN

Statens bränslekommission har beslutat, att varmvatten må från och med den 19 februari tills vidare, dock längst till och med den 15 maj 1949, varje dag tillhandahållas i *hyreshus, där fasta bränslen tilldelats för varmvattenberedning under bränsleåret 1948/49.* I hyresfastigheter, där eldningsolja enligt kommissionens cirkulär nr 628 och 639 tilldelats för varmvattenberedning må varmvatten endast tillhandahållas under de i sistnämnda cirkulär angivna perioderna.

Besked om tilldelning av fasta bränslen för här ifrågavarande ändamål kan erhållas av den kolleverantör, som innehar förbrukarens bränslelicens.

Närmare föreskrifter finnas i kommissionens cirkulär nr 662, som kan erhållas hos kristidsstyrelser och kristidsnämnder.

Meddelande angående reglering av handeln med massaved och timmer m. m. *Folkhushållningen*

Statens bränslekommission har utfärdat nya bestämmelser angående handeln med massaved, flottningsbrännved, timmer, props, lövvirke och specialsortiment samt angående förvärv av skogsavverkningsrätt huvudsakligen avseende massaved och timmer m. m. De nya bestämmelserna gälla från och med den 1 februari 1949.

Närmare föreskrifter finnas i kommissionens cirkulär nr 661, som kan erhållas hos kommissionen eller kristidsstyrelserna.

Vitvaddsmadrasser
i stjärnbolster, prima kvalité, i lager.
Båstads Möbelaffär
Tel. 234 Gustaf Holm, Båstad. Tel. 234.

TILLSALU
NYHETER
som inkommit. **Exklusiv soffgrupp** (dansk) kr. 1,575:—, **framåtbäddad soffa** 375:—, därtill passande **fåtölj** 125:—, **Almmöbel**, skåp, 4-dörrars, runda hörn, bord, 4 stolar 675:—, **soff-** och **fåtöljbord** 21,— — 180:—, **dubbelottoman** 75:—, **köksmöbel**, 2 bäddars soffa, bord, 2 stolar, 2 taburetter 170:—, **madrasser** 27:—, **täcken** i siden 40:—, satin 35:— m. m. Utöver detta har Ni vårt jättestora urval av nya möbler och har vi, genom ständigt ökad omsättning, möjlighet att notera lägsta möjliga priser.
Transport till landsorten ombesörjes med egen bil.
Nya Auktionskammaren
PETTERSÉNS MÖBLER.
Smedjegatan 4 Halmstad. Tel. 800, bost. 4830.

Hönsfoder
bestående av färsk malen fisk, blandat med klöverknoppsmjöl
ETT FÖRTRÄFFLIGT VÄRPFODER,
försäljes i lådor om cirka 50 kg. till 6:90 per låda.
Fritt Hallabro och fria lådor. Ett prima foder garanteras.
Obs.! Det billiga priset. Återförsäljare antagas! Bra rabatt!
UTSÄDESKONTORET, HALLABRO.
Telefon Hallabro 40. Efter kontorstid 41.

Eget hem
med 2 tld jord, boningshus om 4 rum o. kök, med uthus, nära Laholm utbjudes gm
Laholms Ink.- & Affärsbyrå.
Tel. 80. Mander Carlson.

Tack
För alla presenter och hyllningar på min 70-årsdag ber jag härmed få frambära mitt varma tack.
Teodor Bengtsson, Ysby.

Annonsera
auktionerna
i
Laholms Tidning
DOMINERANDE ANNONS- OCH NYHETSORGAN I SÖDRA HALLAND.

LT
DEN 23 FEBRUARI.

Skatt som bör bort

När frågan om en höjning av bensinskatten med tjugosju öre litern behandlades vid föregående års riksdag, yrkades från bondeförbunds håll avslag på denna skattehöjning. De skäl, som därvid framfördes mot denna form av köpkraftsindragning, vilken medförde en allmän fördyring av biltransporterna, har fortfarande aktualitet. En fördyring av varutransporterna medverkar starkt till höjda levnadskostnader och stegringar av varupriserna har måst ske. Dessa ökade kostnader drabbar i största utsträckning landsbygden. Givetvis måste de långa avstånden på landsbygden medföra, att skattehöjningen här träffar hårdare, vartill kommer att det här i största utsträckning gäller huvudsakligen råvarutransporter, såsom skogsprodukter, mjölk och slaktdjur m. m. Med hänsyn härtill har nu Jonssson i Skedsbygd m. fl. bondeförbundsriksdagsmän i motion yrkat, att tilläggsskatten på bensin avskaffas från den första juli i år.

Landsbygden har inte tillgång till det nät av andra trafikmedel som storstäderna och tätorterna, utan är i mycket högre grad beroende av automobiltransporter. Oaktat viss subventionering skett på en del områden, kvarstår genom denna skatt en orättvis belastning för landsbygdens befolkning, vilket verkar hämmande på landsbygdens ekonomiska liv.

Varje beskattningsform, som i sin tur medför att subventioner måste tillgripas för att motverka följderna av skatten ifråga, måste framstå såsom oriktig. Skattens genomförande å ena sidan och subventionernas utgörande å andra sidan fordrar omfattande manuellt arbete, vartill kommer en utökad pappersexercis, som inte minst i dessa tider, då det gäller att spänna alla krafter för att höja produktionen, verkar hämmande.

Trots beslutet om höjningen av bensinskatten genomfördes bensinransonering, vilken enligt vårt förmenande är en ganska överflödig sådan. Men denna har liksom andra sådana åtgärder en hämmande tendens, i det att den binder en avsevärd mängd arbetskraft och åstadkommer onödig pappers exercis.

Det praktiserade restitutionsförfarandet som måst tillgripas när det gäller förbrukning av bensin för jordbrukets behov, är behäftat med många svårigheter och brister. Redan dessa svårigheter och brister borde vara tillräckliga motiv för den tillfälliga bensinskattens omedelbara avskaffande. De hittills genomförda restitutionerna på detta område har visat sig tillfredsställande såväl till innehåll som tillämpning. En mycket stor del av den bensin, som förbrukats i jordbruket, kommer nämligen icke i åtnjutande av sådan restriktion. Så är förhållandet när det gäller förbrukning till t. ex. mjölkmaskiner, traktorer för stenröjning m. m.

Därtill kommer den onaturliga höga belastning, som genom skatten drabbar skogsbrukets och fiskets utövare, vilka hittills icke kommit i åtnjutande av sådan restitution.

Bensinskattehöjningen har dessutom bl. a. medfört att man måst höja taxorna för alla i allmän tjänst företagna resor med automobil, vilket medfört ökade kostnader för det allmänna.

Bensinskattehöjningen beräknades vid genomförandet inbringa 178,5 milj. kronor, ett belopp som enligt vad man nu kan se kommer att avsevärt överskridas. Någon uppgift över det allmännas kostnader i fråga om restitutioner och ersättningar för tjänsteresor som förorsakats av den höjda bensinskatten har ej företetts, men säkerligen är dessa kostnader avsevärda.

T. o. m. Wigforss synes nu vara av den åsikten, att den företagna skattehöjningen icke är i allo lycklig. Så vill man gärna tyda hans uttalande att denna skatt är en av de första, som bör bortfalla.

De av bondeförbundet anförda skälen mot denna skatteform har helt bekräftats av erfarenheterna. Härtill kommer att skatt på motorfordon och drivmedel är avsedda att bestrida kostnaderna för vägbyggnader, vägförbättringar och vägunderhåll. Under nuvarande förhållanden överföres mellertid dessa medel till budgetutjämningsfonden, under det att vägbyggnader och väförbättringsarbete praktiskt taget ligger nere, och anslaget till underhåll av vägarna starkt beskurits. Även dessa skäl talar för den tillfälliga bensinskattens slopande.

Varmvatten och ved

Det finns gott om ved f. n. i vårt land, så gott om t. o. m. att det finns risk för att vedlagren delvis skall ruttna bort eller i varje fall undergå en kvalitetsförsämring på på grund av långvarig lagring. Den nu snart tilländalupna vintern med blidväder och regn har varit särskilt olämplig för veden.

Medan således värdefullt bränsle hållit på att förfaras till ingen nytta har vedransonering och varmvattenrestriktioner varit påbjudna. Vid årsskiftet blev visserligen handeln fri med ved, som avverkats i vinter, men det är inte denna ved, som håller på att ta skada, utan sådan, som huggits tidigare. För att man skulle begränsa och sätta stopp för den värdeförstöring, som sålunda sker, har skogsägareföreningarnas riksförbund anmodat bränslekommissionen att upphäva förbudet mot varmvatten. Detta förbud har nu också som bekant slopats. Från kommissionshåll har man velat göra gällande, att kommissionen medgivit varmvattenberedning i hyreshus som eldas med fasta bränslen utan hänsyn till skogsägarnas skrivelse. Detta tyder nästan på att kommissionen anser det vara under sin värdighet att ta råd. Men oavsett om kommissionen av egen upptäckardrift funnit, att det är blidvinter eller kommit till insikt därom tack vare skogsägarnas påstötning, är det ju glädjande, att varmvattnet nu släppts fritt. Inte minst glada var de hyresgäster, som bor i sådana hus, där det finns badkar och där varmvatten beredes med fasta bränslen, alltså huvudsakligen folk i de större städerna. Men deras glädje blev relativt kortvarig. Efter endast någon dag var vattnet åter kallt i de flesta varmvattenskranarna. Anledningen var den, att man snart nog funnit, att det skulle kosta en del pengar att ha varmvatten. Hyrorna numera är som bekant reglerade på det sättet, att värmekostnaden utöver det s. k. fredspriset betalas av hyresgästerna. Att man nu flerstädes avstår från varmvatten för jämnan beror på överenskommelse mellan fastighetsägarna och hyresgästerna.

Härom är givetvis föga att säga. Den, som vill avstå från varmvatten, om han anser priset för sådant vara för dyrt, bör naturligtvis ha rättighet därtill. Men den, som vill ha varmvatten, han bör också få sådant, då bränsle och varmvattensystem finns, om han är villig att betala kostnaden. Och sådana hyres gäster finns det i stort antal. Folk har trots allt rätt gott om pengar. Därför torde också beslutet att slopa varmvattenförbudet få viss betydelse för vedhandeln. Felet är bara, att förbudet bort upphävas långt tidigare. Om man så gjort, hade förmodligen ingen ved behövt förfaras på grund av för lång lagring. En dylik värdeförstöring kan inte vara till gagn för någon.

G. B—d.

LAHOLM

VÄDERLEKEN:

För södra Götaland och Halland förutses hård vind mellan sydväst och väst, i eftermiddag avtagande, växlande molnighet och uppehållsväder, något kallare.

Bilägare!
Alltid snabb och pålitlig hjälp med -gummireparationer hos
Laholms Nya Gummiverkstad. Tel. 200.

Laholm överlägset bäst.

I systembolagets 25-öresinsamling till Rädda Barnen har hittills insamlats 85,778 kr varav 85,000 översänts. I Laholm har insamlats 30,880 kr och närmast kommer Falkenberg med 18,505 och Varberg med 11,187 kr. Under augusti—december 1948 insamlades i Laholm 2,857 kr. Under denna tid blev insamlingsresultatet i hela området 6,7099 kr. Även i genomsnitt pr motbok är Laholm överlägset bäst med 4,56 kr med Falkenberg närmast med 1,97 kr.

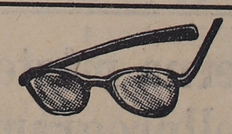
Glasögon
i oöverträffad kvalité och god passform finner Ni hos oss.
Allt i glasögonoptik.
TORE NILSON.
Optiker.

Folkpartiets lokalavdelning

i Laholm har enligt annons årsmöte å Stadshotellet på fredag. Bl. a. kommer riksdagsman Bror Persson, Halmstad, att tala om intryck från riksdagen.

Laholms Rödakors arbetsgrupp.

Arbetsafton torsdagen den 24 d:s kl. 19,30 å folkskolan.

Halmstadsslakteriets notering

Halmstads slakteriförening avräknar under innevarande vecka för svin vägande 62—92,5 kg kr 2:57 pr kg Tillförseln under föregående vecka var 1600 svin, 400 kal var, får och lamm, 125 storboskap.

Biograferna

Skottorps Bio Torsd. 8 barnförbj.
NATTVAKTENS HUSTRU. Åke Grönberg, Britta Holmberg. En stark svensk film.

Slaktgodmännen är överflödiga

anser flertalet av kristidsnämnderna i Halland enligt en undersökning som kristids styrelsen företagit på föranstaltande av livsmedelskommissionen. Skrivelsen från LK gällde egentligen slaktgodemännen men dessa hör ju samman med ransonerin gen. Om den försvinner har givetvis slaktgodemännen ingen uppgift att fylla längre, men frågan är om slaktgode männen skulle kunna avskaffas trots att köttransonering en bibehålles.

I Hallands län finns 42 kristidsnämndsområden. Kristidsnämndernas flertal vill som sagt ha bort ransonering en. Övriga kristidsnämnder anser att så länge köttransoneringen finns kvar bör man också ha kvar den kontroll som utövas genom slaktgodemännen. Av samma uppfattning är kristidsstyrelsen själv.

Kattarps Bondeförbundsavdelning

har hållit årsmöte under ordförandeskap av John R. Johansson, Lejeby. Styrelseberättelsen föredrogs och ansvarsfrihet beviljades.

Till styrelseledamöter omvaldes John R. Johansson, ordf., Artur Östring o. Ivar Nilsson, Lejeby, Bror Berntsson, Kasteberg, Gunnar Gunnesson och Göte Bengtsson, Kattarp nyvaldes samt Hilding Larsson, Kattarp, suppl. Oskar Jönsson, Kattarp, och Algot Magnusson, Lejeby. Revisorer blevo Svante Anderssón, Kattarp och Henry Jönsson, Kasteberg.

Ombud till distriktsstämman blev jämte ordf. Henry Jönsson, Kasteberg. Till ledamot i SLU- styrelsen valdes Göte Bengtsson och till avdelningens representant i SLKF-avdelningen Artur Östring. Till medlemsvärvare valdes Åke Bengtsson, Årnaberga.

Älgko tog sig en vilopaus i Båstads hamn.

Ett ovanligt besök fick båstadsborna i förrgår bevittna, då en älgko på morgonen upptäcktes stående i strandbädden utanför egendomen Sjötorp. Efter en stund vadade den in mot köpingen och in i hamnbassängen, där den kanske hade tänkt gå i land.

Emellertid vågade den inte på grund av de många skådelystna, som samlats för att beskåda den sällsynta händelsen. Älgen vadade därför åter ut i havet och in mot stranden nedför gamla köpingen, där den uppehöll sig ett par timmars tid, varvid den även tog sig en liten vilo stund liggande i det grunda vattnet. Vid 14-tiden fortsatte den vandringen i strandbädden mot Malen där den troligen tog sig upp i skogen.

Nöbbelövauktion med höga priser.

Minst 3.000 personer samlades på Nöbbelövs boställe på lördagen, då en stor del av uppfödaren Anders Ericssons hästar gick under klubban.

Totalsumman för försäljningen uppgick till 108.350 kr. För 16 ardennerston betalades sammanlagt 72.400 kr. Högsta pris betalades av tillträdaren agronom Harry Nilsson, som för 9.300 kr. köpte det år 1941 födda stoet Bojan e. Paul van Luntershoek. Närmast i prisordningen bland ardennerna kom 2-åringen Bonette e. Echeur u. Bojan, som gick till Sörmland för 8.300 kr.. Av travarna gick stoet Iva Dennis

Gummistövlar
i barn-, dam- och manstorlekar samt herrgaloscher i lager.
GÖSTA JOHNSSON,
Värnen.

Sydhalländska soldatmaterialet nästan hundraprocentigt prima

FLYGET OCH MOTORFÖRBANDEN LOCKAR — DE ALLRA FLESTA VILL DIT.

Det var liv och rörelse på Stadshotellets stora sal i går mest hela dagen och det hade varit liv och rörelse där i tre dagar. Men det var inte de vanliga gästerna som skrudat sig till dans eller traktens lantbrukare som samlat sig till något möte. Nej, det var en samling halvnakna pojkar, som trängdes i sol, foyer och korridorer. Med andra ard: det var sista dagens inskrivningar för de värnpliktiga. Sämjan i trängseln var god och pojkarna var både glada och hyfsade. Vårt försök att muntra upp dem med Dantes kända ord: "I som här inträden, låten hoppet fara" togs enbart som ett skämt och som sådant var det ju också ämnat.

Major ERIK BORGQUIST.

Hur en inskrivningsförrättning går till vet ju alla manliga individer över 20 år och vi skall inte trötta med någon längre beskrivning. Något omständigare och noggrannare är den ju för all delen, sedan årsklass 28 inskrevs, men det är ju bara till båtnad för både befäl och manskap. För året förefanns emellertid inga nyheter.

"Rätt man på rätt plats" har ju blivit ett slagord inom det militära, för övrigt ett mycket bra slagord. Testningen är just ett av de medel, som användes för att verkställa detta. Den har ju funnits i några år och den har slagit mycket väl ut. Läkareundersökningen, vägningen och mätningen är ju det gamla vanliga. I ett rum bli alla pojkarna skärmbildsundersökta. Även damer äro med på ett hörn och där finner vi syster Olga och syster Anna i full fart med att — utan att mötas av protester — ge pojkarna var sin spruta Calmettevaccin. Och vi kan kort och gott konstatera att allt gick lugnt och hyfsat till.

Ny är inskrivningsbefälhavaren, som från och med i år är major **Erik Borgquist**, Halmstad. Han tar emot oss synnerligen välvilligt och berättar om inskrivningarna. Först omtalar han emellertid, att han trivs alldeles utmärkt med sin nya syssla. Och vi skulle tro att pojkarnas första kontakt med det militära, personifierad av major Borgquist, blir synnerligen god.

— Det har varit ett alldeles utomordentligt strålande gott soldatmaterial, berättar majoren med känsla och övertygelse. Det var bra i Halmstad, där vi av c:a 400 man endast behövde kassera ett 10-tal. Men frågan är om inte södra Halland är ett strå vassare. De två förutvarande dagarna har vi endast kasserat tre och i dag hoppas vi att det inte blir någon alls. Sammanlagt har det varit omkring 150 tjugoåringar från Laholm och södra Halland, som inställt sig för att mönstras för tjänsten hos kung och fosterland, som det heter. Men det har inte bara varit gott material utan sydhallänningarna har också varit nyktra och ordentliga. Andra dagen var det ett par som "luktat på korken", men man kan endast rubricera det som ungdomligt oförstånd och det var ingenting att nämna.

— Annars har de visat ett exemplariskt uppträdande, vilket är speciellt glädjande, men så är ju nutida ungdom också ett föredöme i vett och ansvarskänsla vid sådana här tillfällen.

— Materialet är som sagt osedvanligt gott, fortsätter major Borgquist, och nästan allihop har varit verkligt prima, eller som man också säger "grupp-ettor". Endast ett par har måst helt befrias på grund av olämplighet och några få stycken får växa till sig ännu ett år. Fortfarande är flyget det mest populära vapenslaget, och nästan hundra procent vill dit eller till motoriserade förband.

— Vi kan inte alltid uppfylla önskemålen men försöker så långt vi kan. Huvuddelen av de värnpliktiga kommer ändå till infanteriet, som behöver eliten av pojkarna och fortfarande är huvudvapenslaget. Till flyget och motorförband kommer i första hand de som har nödiga yrkeskunskaper som förutsättning. Men när vi t. ex. endast har tre platser på hela området till pansartrupperna, så är det inte så lätt att tillmötesgå önskemålen. De pojkar, som skall dit måste vara tekniskt väl utbildade och besitta en mycket god kroppskonstitution.

— Inskrivningsområdets egna omfattar ungefär 1.200 man och därjämte finns det en hel del värnpliktiga som tillfälligt vistas inom området på grund av tjänstgöring etc. och som därför mönstrar här. Att pojkarna helst vill till andra förband än hemtraktens beror säkerligen på att de vill se sig omkring samtidigt som tjänsten vid specialförbanden ter sig mera lockande än harvandet med knallpåk och kalv — även om man som vid I 16 har en cykel i utrustningen. Nu har studenter och likställda nästan fyra månader på sig innan de rycker in till sin första tjänstgöring den 13 juni, och övriga får vara i fred till nästa år, slutar major Borgquist.

Cel.

---

för 8.600 kr. till Frans Nilsson, Malmö. För 8.500 kr. köpte tränaren Sture Bengtsson, Jägersro, Lord Will.

Laholmsortens SLKF-avd.

har haft månadsmöte i Lagagården. Mötet öppnades av ordf., fru Birgit Gunnarsson, Nyby, som även valdes att leda dagens förhandlingar. Till festkommitté valdes Gurli Wennström, Tekla Pålsson, Inga Jönsson, Emmy Nilsson, Ragnhild Svensson, Maj-Lis Christiansson och Ragnhild Pålsson. Ordföranden meddelade, att kretsmötet hålles i Ysby bygdegård torsdagen den 17 mars. Nästa möte skall hållas tisdagen den 29 mars kl. 14, och till värdinnor för detta möte valdes Birgit Gunnarsson, Magna Magnusson. Några glimtar från informationskursen på Villa Terra lämnades av ordföranden. Mötet avslutades med Du gamla, du fria, varpå följde samkväm kring kaffebordet.

Svenska kyrko- och kyrkogårdsvaktmästareförb:s Hallandsavd.

har hållit årsmöte i Varberg under ordf:skap av kyrkovaktm. Stig Nilsson, Getinge. Till kassör omvaldes kyrkovaktmäst. Eric Svensson, Söndrum, och till ombudsman kyrkovaktmästare Stig Nilsson, Getinge. Till ombud till kongressen 1949 valdes Stig Nilsson, Getinge, med Carl Nilsson, Slättåkra, som suppleant. Till revisorer omvaldes Anton Andersson, Eldsberga, och Oscar Johansson, Abild, och som suppl. Åke Nilsson, Morup. Nästa möte skall hållas i Halmstad 25 april. Två nya medl. inrö stades, nämligen kyrkovaktmästarna i Ölmevalla och Knäreds förs. Ett 20-tal medlemmar var närvarande.

Vita älgar ha observerats i Sunnerboskogar.

Vid flera tillfällen har genom pressen gått meddelanden om vita och fläckiga älgar i Smålandsskogarna.

Uppgifterna har av många tagits med reservation, men det ligger en god del fakta bakom, skriver en erfaren älgjägare, som under flera år studerat älgbestånden i gränstrakterna kring Vrå, Annerstad och Torpa socknar.

För några dagar sedan träffade älgjägaren på ett älgbestånd på tre djur. Han kunde observera dem från mycket nära håll, och det visade sig då, att kon var helt vit på ryggen och ett stycke ned på flankerna. Även de yngre djuren företedde betydligt ljusare färg än normalt.

HÄESS:

«Köttransen» till skada för den lojala handeln

I två tidigare årsberättelser har styrelsen ansett sig böra beklaga att myndigheterna inte velat släppa ransoneringen av kött och fläsk eller lämnat prisbildningen fri, trots att hela denna reglering för länge sedan överlevt sig själv, heter det i Halmstads Slakteriförenings nu avgivna årsberättelse.

Man räknar numera, heter det vidare, t. o. m. officiellt med en vit, en grå och en svart marknad. För varje år som går blir det av alltmer vitalt intresse för jordbrukarnas slakteriorganisationer att få bort denna ytterligt svårbemästrade ransonering och reglering, som i hög grad skadar den lojala handeln o. alltmer undergräver respekten för lagar och stadgebestämmelser i allmänhet.

Under året har slakteriföreningen tillförts 383 nya medlemmar medan 468 avgått. Medlemsantalet i föreningen var vid årsskiftet 10,363 st. Tillförseln till slakteriet var under 1948 75,825 svin (under år 1947 62,264), storboskap 6,874 (13,245), kalvar 23,862 (26,958), får 3,616 (4,871) och hästar 604 (927). Dessutom uppslaktades under 1948 982 smågrisar. Charkuterier och detaljhandeln har under året haft en total försäljning av 4,37 milj. kr. Antalet försålda smågrisar har utgjort 17,618 mot 16,501 föregående år. Medelpriset per gris var 1948 kr 59:92 samt kr 49:03 1947 o. 23:71 år 1939. Livdjurshandeln visar 2,116 försålda djur med en försäljningssumma av 1,126,925 kr.

Grand Hotell i Halmstad, som äges av slakteriföreningen, har en sammanlagd årsinkomst för 1948 på kronor 917,726 och en nettovinst på 39,000 kr redovisas. Inalles har jordbrukarorganisationerna haft 50 sammanträden på Grand bevistade av 3,187 personer samt 9 SLU-möten, vilka övervars av 1,800 personer.

Slakteriföreningens drifts överskott, 20,976 kr., föreslås överföras till dispositionsfonden. Bland utgiftsposterna kan nämnas att i avlöningar har utbetalats 729,716 kr samt för kontor och administration 377,280 kr.

Statsmakterna ännu lika småsnåla mot betodlingen

ARBETSKRAFTSFÖRHÅLLANDENA HAR BLIVIT ALLT BESVÄRLIGARE FÖR ODLARNA.

Vid Ängelholms Betodlareförenings sammanträde i Ängelholm på måndagen framhöll ordföranden agronom **Anders Hagert**, Gångvad, att föreningen tillförts en stor grupp odlare, som tidigare tillhört den upplösta hälsingborgsföreningen.

— Någon generositet mot betodlingen har inte visats från de allt bestämmande statsmakternas sida, yttrade agronom Hagert i sitt inledningsanförande. Arbetskrafts förhållandena har blivit alltmera besvärliga, och det är naturligt att odlingsarealen sjunkit. Den utgjorde under det gångna året 47,174 hektar, en procent mindre än 1947, minskningen är störst i ytterområdena, där skördarna blivit sämst. Sista året har dock givit ett något bättre ekonomiskt resultat, och kampen om arbetskraften har varit mindre hård. Den goda skörden — den näst största i odlingens historia — är helt att tillskriva detta, medan nedgången av arealen ökat arbetskraftstillgången. Förhandlingarna i fjol gav också positiva resultat, betodlarna fick besked i hygglig tid, och kompensation för arbetskostnadsökningen. Inte oviktiga resultat nåddes i förhandlingarna med sockerbolaget.

Betskörden 1948 kan karakteriseras i korthet så, att tiden för sådd var tidig och gynnsam, betorna kom bra upp och fick en god start, sol och nederbörd omväxlade på lämpligt sätt, skördeutfallet blev bra även om sockerhalten inte blev av toppklass och att tillgången på arbetskraft var dräglig. Statistiken visar den goda skörden, om man jämför siffrorna för betvikten — uttryckt i ton — per hektar. 1948 noterade 35,7 och de fyra föregående åren t. o. m. 1944 var siffrorna 29,0, 25,8, 29,8 och 28,8. Den hittillsvarande rekordsiffran 44,4 noterades år 1934. Sockerhalten var i fjol 17,25 procent, men den är låg, av de senaste åren har endast 1944 en lägre procent, nämligen 17,21. Bästa procentsiffran uppnåddes 1945 med 18,03. Enbart glädjande är emellertid siffrorna beträffande plantantal.

"CALLE SEXTONDE" TILL LAHOLM.

OLGA HELLQVIST.

På söndag kl 2 em gives den stora Malmösuccén "Calles Sextonde" i Lagagården, Laholm. Årets nyårsrevy har blivit en succés av stora mått. Olga Hellqvist, som en tid varit borta från scenen, gästspelar i årets revy, och gör varje afton stormande lycka med sina dråpliga entréer. Calle Hellqvist har allierat sig med den berömde trollkarlen Hector El Neco som får publiken att vrida sig av skratt vid sina magiska experiment. Algot Larsson som blomsterhandlare, Sigge Larsson som bonddräng, Rosie Hoffland som servitris, Ann Gelbar som maratondansbö-

---

IOGT:are i s:a Halland på årsmöte i Laholm.

Nils Larsson, Laholm, kretsordf. efter Tage Larsson, Knäred.

Södra Hallands Kretsloge av I. O. G. T. hade i söndags årsmöte i det nyrenoverade och utomordenligt vackra ordenshuset i Laholm. Kretsordföranden, Tage Larsson, Knäred, öppnade mötet och valdes att leda förhandlingarna. Tage Larsson, Knäred, föredrog verksamhetsberättelsen för år 1948. Av denna framgick, att kretsen under året ökat sitt medlemsantal med 14, så att sammanlagda medlemsantalet nu är uppe i 339. Rapporterna från kretsstudieledaren, kretsungdomsledaren och kretsens ledare för samhälleligt nykterhetsarbete föredrogos och godkändes. Av rapporterna framgick, att 6 studiecirklar och 7 ungdomsloger verka inom kretsen. Även kretskassörens ekonomiska rapport godkändes. Revisorernas berättelse upplästes och mötet beslöt bevilja tjänstemännen ansvarsfrihet.

Följande val företogs: kretsordf. Nils Larsson, Laholm, förste vice kretsordf. August Larsson, Veinge, vice kretsordf. Nils Nilsson, Skogaby, kretssekr. Rune Persson, Edenberga, kretskassör Ernst Magnusson, Ahla, rådgivare: Ann-Margret Johansson, Laholm, kretsungdomsledare Stig Persson, Hishult, marskalk Eva Cedfeldt, Laholm, kretsidrottsledare Kaj Svensson, Knäred, kretsscoutledare John Johansson, Våxtorp, ledare för samhälleligt nykterhetsarbete Kurt Arne Larsson, Laholm, kretsstudieledare: Erik Berg, Veinge, arkivarie och materialförvaltare Valfrid Göransson, Laholm, bitr. sekr. Erik Persson, Ysby, bitr. marskalk Disa Andersson, Våxtorp, inre vakt Kurt Nilsson, Ränneslöv, förre kretsordf. Tage Larsson, Knäred.

Ungdomskommitté: K. U. L., Stig Persson, Hishult (sammankallande), Erik Nilsson, Våxtorp, John Johansson, Våxtorp, och Britta Markoff, Edenberga.

Studiekommitte: K. S. L., Erik Berg, Veinge(sammankallande), Erik Persson, Ysby, Stig Persson, Hishult, och Kurt Nilsson, Ränneslöv.

Valberedning. Einar Andersson, Skogaby, Johan Persson, Ysby, och Tage Larsson, Knäred.

Till kretsombud för Reformatorn och Kustvärnet valdes Erik Persson, Ysby.

Revisorer: Gösta Hedman, Genevad, och August Cederlöv, Genevad. Suppleanter: Johan S. Persson, Ysby, och Hjalmar Johansson, Våxtorp.

Till representanter vid Hallands länsnykterhetsförbunds årsmöte valdes Nils Larson, Laholm, och August Larsson, Veinge, med Rune Persson, Edenberga, och Stig Persson, Hishult, som suppleanter.

Efter en kaffepaus återupptogs förhandlingarna med frågan om programbokens ev. åter upptagande. Mötet beslöt efter en längre diskussion att ge kretsrådet i uppdrag att inom sig utse en kommitté, som skall utreda frågan om ev. fortsatt annonsering eller utgivandet av ett programblad.

Distriktstemplar Erik Lundbom, Halmstad, höll ett anförande, i vilket han framhöll betydelsen av logernas strävan att uppnå ett hederligt resultat i tävlingen "Mål i sikte".

Efter motion från kretsrådet beslöts att utse en kretsprogramledare. Till detta uppdrag valdes Stig Persson, Hishult med John Johansson, Våxtorp som suppleant. Kretsrådet fick i uppdrag att dra upp riktlinjerna för firandet av Folknykterhetens Dag. D.T. Erik Lundbom framförde en hälsning från Hallands distriktsloge. August Larsson, Veinge, framförde å kretslogens vägnar ett varmt tack till den avgående kretsordföranden, Tage Larsson, Knäred, för hans stora intresse och aldrig sinande arbetsförmåga under de år han tjänstgjort som ordförande. Ett 50-tal ordenssyskon hade mött upp till årsmötet.

Senaste nytt:

PREKÄRT:

Statliga verk står utan något papper

MÅSTE KÖPA PÅ "SVARTA BÖRSEN"

STOCKHOLM i dag. (TT.)

Situationen på pappersmarknaden har nu blivit sådan, att inte ens staten kan skaffa det papper som behövs för verken utan den statliga centrala upphandlingen har enligt Sv. D. sett sig nödsakad att skriva ut åtskilliga dispenser för olika verk och inrättningar.

Dessa får numera köpa papper, där de kan komma över något. Centrala upphandlingen kan självfallet icke köpa papper till svarta börspriser men det går rykten om att vissa statsverk själva skulle ha köpt till sådana priser. Säkert är emellertid att statsverket varje dag gör stora förluster genom det rådande läget.

Familjenytt

Matserviser

i porslin och fajans. Kvalitetsvaror till låga priser i specialaffären

TRÄFFS BOSÄTTNING Träff & Andersson.
Östertullsgatan 15
Tel. 738 LAHOLM.

FÖDELSEDAGAR:

50 år

fyller i morgon lanbr. Johan Jönsson, Edenberga, Ränneslöv. J., som är född i Ahla, Laholms landskommun, kom redan i unga år ut i lantbruksarbete på olika ställen i södra Halland och förvärvade sig härigenom en god inblick i modernäringen. Detta har också kommit till god nytta när han för några år sedan inköpte det jordbruk han nu innehar, och vilket han sköter på ett utmärkt sätt. Genom sitt lugna och försynta väsen har Jönsson förskaffat sig många vänner, och då han nu rundar halvseklet, blir säkerligen hyllningarna både många och hjärtliga.

Ylle- & Bomulls-

GARNER

i god sortering hos

Anna Wingrens Eftr.
Tel. 109 - Laholm.

HYLLNINGAR:

— 60 år fyllde härom dagen lantbr. Johan Pihlgren, Misterhult, Timsfors, och blev därvid föremål för hyllningar av släktingar och vänner. Grannar och vänner infunno sig i hemmet och bjödo jubilaren på kaffe och bakverk och överlämnade blommor.

BRÖLLOP:

— I Mästocka kyrka mellan Torsten Vilhelm Bengtsson, Gullbrandstorp och Ingrid Birgit Persson, Veinge, dotter till August Persson, Veinge, och hans maka, född Bengtsson. Vigseln förrättades av pastor Rydén. Brudens föräldrar gav efteråt middag för ett fyrtiotal gäster i brudens hem, där brudparet blev hjärtligt hyllat. Ett 25-tal telegram anlände under kvällen.

BEGRAVNINGAR:

— En högtidlig jordfästning ägde rum i Veinge kyrka, då stoftet efter f. hemmansägaren Sven P. Erlandsson, Göstorp, vigdes till den sista vilan. Med lantbr. Sixten Nilsson och handl. Lennart Fransson, Göstorp, såsom prestaverande, inbars kistan i kyrkan under det Preludium av Bach spelades, varefter sjöngs ps. 424: 7—9. Efter jordfästningen som förrättades av kyrkoh. Ljung, sjöng kantor Andersson "Kom stilla död" av Bach och efter ps. 403: 6—7 följde altartjänst. Den högtidliga akten slöts med ps. 400: 11 och under tonerna av orgelkoralen "Jag längtar av allt hjärta" utbars kistan för att sänkas i familjegraven. Här förrättade officianten bön och ps. 571: 11, 12 sjöngs. Sedan de närmast sörjande uttalat sitt tack till den bortgångne, talade en släkting, hr Karl Nilsson, Göstorp, samt nedlade en krans. De anhörigas tack för visat deltagande uttalades av hr Karl Axelsson. En rik blomstergärd hade ägnats båren.

Ny schism bland pingstvännerna i STOCKHOLM.

Körledare avgår — "det lönar sig ej att kämpa mot Lewi Pethrus".

STOCKHOLM i dag. (TT).

En allvarlig schism har åter uppstått inom Filadelfiaförsamlingen i Stockholm. Den stora körens ledare kamrer Bertil Jonberger tvingades enligt Sv. D., att avgå vid körmöte på tisdagskvällen. Bakom aktionen står av allt att döma pastor Lewi Pethrus.

Konflikten började i somras efter en Norgeresa, som kören företog tillsammans med Östermalms och Södermalms fria församlingar. På tisdagen ställde körens dirigent musikdirektör Carl-Erik Svedlund ultimatum, som gick ut på att antingen han eller Jonberger skulle avgå. Körledaren förklarade då, att han ställde sin plats till förfogande — "det lönar sig inte att kämpa mot Lewi Pethrus" — och avslutningsvis förklarade sig Svedlund, att de som inte godkände det fattade beslutet skulle anmäla sig, så att han omedelbart kunde stryka på körens medlemslista.

Fyra veckors skördeuppehåll behövs.

Om ett två månaders skördeuppehåll för de värnpliktiga jordbrukarna kommer att bli svårt att förena med effektiv militärutbildning, synes det lantbruksförbundet, som om det av värnpliktskommittén föreslagna gemensamma sommaruppehållet för alla värnpliktiga vore den för ögonblicket lämpligaste lösningen. Däremot finner förbundet av erfarenhet den föreslagna tiden, 14 dagar, allt för kort för att uppehållet ska tjäna det avsdda syftet, och föreslår fyra veckor.

Markarydsbygden

Laholms Tidnings lokalredaktion, Markaryd, Villagatan.
Redaktör: SVEN B. JÖNSSON. Tel. 150.

Stor vacker tomt

i Andsjöholm, Markaryd, till salu. Tel. 128 Markaryd.

Södra Sunnerbo Lokalavdelning av MHF

höll i lördags årsmöte på pensionat Höstsol i Markaryd. Avdelningens ordf. fabrikör Axel Melin, Markaryd hälsade de till över 70 personer uppgående årsmötesbesökarna välkomna, varefter han ledde förhandlingarna.

Styrelsens och revisorernas berättelser föredrogos och godkändes och ansvarsfrihet beviljades. Avdelningen hade vid årets början 79 medlemmar, 55 medlemmar har under året ingått i avdelningen och 8 har av olika anledningar utgått. Medlemssiffran var således vid årets slut 126 och ökningen utgör 47 medlemmar.

Avdelningen tog initiativet till anordnandet av demonstration på folknykterhetens dag, som hölls i Markaryd under god tillslutning även från andra föreningar och nykterhetsorganisationer.

Som vanligt har en utfärd anordnats för åldringarna på pensionärshemmen i Markaryd och Strömsnäsbruk, varvid ett 10-tal bilar med ett 40-tal pensionärer deltog. Gudstjänsten i Hallaryds kyrka åhördes och därefter intogs kaffe i Turisthotellets trädgård, Markaryd.

Årets sedvanliga sommarutfärd hade i år förlagts till Skummeslövsstrand och i densamma deltog närmare 100 personer.

Fabrikör Karl Melin som själv skaffat avdelningen 30 nya medlemmar har erhållit förbundets plakett samt trafikliljan i guld och ett 10-tal övriga medlemmar har erhållit MHF-stjärnan.

Kassan balanserade på 1600 kronor med en behållning till 1949 på 435 kronor.

I styrelsen omvaldes fabrikör Axel Melin, Markaryd till ordf., fabrikör Joel Lindvall, Strömsnäsbruk v. ordf., fabrikör Karl Melin Markaryd kassör, handl. Erik Pettersson, Traryd sekr., chaufför Waldemar Nilsson, Hamneda v. sekr. samt affärsföreståndare John Danielsson, Markaryd och köpman Göte Tuvegård, Hamneda.

Suppleanter blevo chaufför Åke Bratt, Traryd, hr Enock Jonsson, Hornsborg och folkskollärare Karl Rydqvist, Norra Haghult, Markaryd.

Till revisorer utsågs fabrikör Henry Persson, och mejeriföreståndare Gustav Persson, båda Markaryd med slöjddarmästr. Ragnar Olsenius, Strömsnäsbruk och handl. Karl E. Pettersson, Traryd som ersättare.

Distriktsombud blev hrr Joel Lindvall, Strömsnäsbruk, John Danielsson, Markaryd, Waldemar Nilsson, Hamneda, Erik Pettersson, Traryd, Henry Persson och Karl Melin, Markaryd med fru Hildegard Svensson och frk. Anny Johansson, Markaryd samt fru Greta Johansson, Timsfors som ersättare.

Av besluten som fattades märkes att man som förut skall anordna en utfärd för pensionärerna på ålderdomshemmen i Markaryd, Strömsnäsbruk och Traryd och för att organisera detta valdes styrelsen. Ordföranden riktade till slut ett tack till föreningsmedlemmarna och till styrelsen för deras arbete under det gångna året och avdv. ordf. fabrikör Joel Lindvall riktade på föreningens och styrelsens vägnar ett tack till ordföranden.

Härefter vidtog supé och underhållning, bl. a. en lokalt betonad väderleksrapport och dagsnyheter. "En biltripp i Norge" samt en SJ-film "Sol över västkusten" visades.

Till slut tackade ordföranden de närvarande som hörsammat kallelsen till årsmötet och värdinnan blev även hon avtackad och avhurrad, varefter man som avslutning sjöng nationalsången.

Våldsam krock mitt framför polisstationen.

Personbil från Sölvesborg körde på lastbil.

En kraftitg bilkrock mellan en lastbil och en personbil inträffade strax efter kl. 22 i går kväll mitt för polisstationen i Markaryd. Dess bättre avlöpte det hela med endast materiella skador men dessa blevo ganska betydande. En lastbil hemmahörande i köpingen kom Drottninggatan söderifrån och skulle vrida in på Smedjegatan. Norrifrån kom en personbil, hemmahörande i Sölvesborg, och i densamma åkte förutom föraren tre personer. Last bilsföraren såg personbilens ljus men uppfattade som om denna bil var långt bort och han ansåg sig ha god tid att svänga in på Smedjegatan. Han hade emellertid endast börjat svängen då personbilen med en våldsam kraft slog till lastbilens bakre del, som fick en svår törn. Personbilen blev en enda skrothög och långt från olycksplatsen fanns glasskärvor från personbilens krossade rutor. Som genom ett under blev ingen av de åkande skadade eller fick några som helst blessyrer. Enligt vad som uppgivits hade personbilen mycket hög hastighet. Polisutredning pågår.

Markaryds SDUK musikkår

har hållit årsmöte i Folkets park. I styrelsen valdes följande: ordf. Herbert Pålsson, v. ordf. Gunnar Svensson, sekr. Ingvar Blomgren, v. sekr. Uno Svensson, kassör Bertil Gustavsson, materialförvaltare Börje Johansson.

Markförsäljning.

Firma Bröderna Melin, Markaryd har till fabrikör Frans Borgström sålt 175 kvm. mark av stadsäga 142 i kv. Sälgen till ett pris av 3 kr. per kvm.

Kring ishockey-VM.

Sexsiffrigt netto.

Svenska ishockeförbundet kan fullt förklarligt inte redan lämna någon exakt ekonomisk facit över VM-turneringen, men ett överslag ger vid handen, att tävlingen lämnar ett sexsiffrigt netto. Ungefär 120.000 kr. räknar man med, att överskottet kommer att lyda på. Sannerligen inte dåligt med tanke på, att man inom förbundet var mycket skeptiskt ställd till frågan om turneringen över huvud taget skulle visa sig bärkraftig!

Klocka till Åke.

Ej oväntat premierades Åke Andersson med den guldklocka, som uppsatts att tillfalla bäste svensk i VM-turneringen. Däremot var det en stor överraskning, att Sverige tillerkändes priset för mest juste spelande nation.

En prestation.

Många påstår visserligen, att det tjeckiska laget ej var värdiga världsmästare i ishockey, men tjeckoslovakernas prestation att försvara titeln är all aktning värd, då man tänker tillbaka på hur kraftigt det tidigare VM-garnityret åderlåtits under de senaste månaderna. Sex landslagsspelare försvann som bekant i samband med att ett flygplan blev spårlöst borta vid ett tjeckiskt ishockeybesök i England, och tre av nationalmanskapets spelare "hoppade av" i samband med ett besök i Schweiz.

1.800 FÖR 12 RÄTT.

STOCKHOLM. (TT).

Utdelningarna på tipset blir inte stora senaste speldagen. På tolv rätt får man omkring 1.800 kr. och på 11 rätt 65 kr. Hur stor utdelningen blir på 10 rätt väntades inte bli klart förrän tisdag eftermiddag. Siffertipset ger för 5 rätt omkring 7.000 kr. och för 4 rätt omkring 58 kronor.

Tjärby

Genevads Arbetarekommun

höll i lördags årsmöte i Genevads Folkets Hus under Gösta Ljungbergs ordf.-skap. Av årsberättelsen framgick, att inkomster och utgifter balanserade på 2.362 kr. Medlemsantalet hade ökat med 5 och utgjorde vid årets slut 216. Såväl års- som revisionsberättelser godkändes. Till ordf. omvaldes Ivar Larsson, till kassör Per Åke Jönsson och till styrelseledamot Allan Karlsson samt nyvaldes Tage Johansson och Karl Mellgren efter Yngve Eriksson och Gunnar Andersson, som avböjt återval. Ungdomsklubbens repr. i kommunstyrelsen är Stig Viberg, och kvinnoklubbens Anna Johansson. Styrelsesuppl.: Harald Rosenberg, Oskar Svensson, Henrik Persson. Revisorer: Gottfrid Johansson, Edvin Jönsson, Albin Nilsson. Suppl. Ivan Jönsson, Ernst Johansson, Evald Nilsson. Ombud vid distriktskongressen i Halmstad den 3 april: Ivar Larsson, Per Åke Jönsson, Karl Mellgren. Suppl. Henrik Persson, Tage Johansson, Allan Karlsson. Ombud vid Hökskretsens av SAP årsmöte Karl Sandberg, Ivar Larsson, Per Åke Jönsson, Allan Karlsson, Karl Mellgren, Agda Magnusson, Henny Nilsson, Anna Johansson, Alma Persson, Harald Rosenberg, Anders Andersson. Suppl.: Gottfrid Johansson, Tage Johansson, Gunnar Andersson, Henrik Persson, Oskar Svensson, Gunborg Andersson, Dora Johansson, Signe Larsson, Berta Rosenberg, Bertil Johansson, Yngve Eriksson. Ombud vid Folkets Hus-föreningens årsmöte: Ivar Larsson, suppl. Bertil Johansson. Uppbördsmän: Vilhelm Johansson, Gustaf Hurtig. Kommunledamot i kretsstyrelsen: Ivar Larsson. De avgående styrelseledamöterna avtackades av Ivar Larsson för gott arbete inom styrelsen, varefter förhandlingarna avslutades av tjänstgörande ordf. med några manande ord till medlemmarna.

Slutligen vidtog samkväm, därvid riksdagsman Axel Lindqvist, Halmstad, kåserade om minnen och episoder från sin långa riksdagsmannabana.

Predikoturer

Kornhult. Pr. hos Lina Persson torsdag 7 em. av Carl Paulsson

Handskholmen. Pr. hos Edvard Jacobsson fred. 2 em. av Carl Paulsson.

När det brinner

i knutarna är det för sent lära sig handla. Din luftskyddsförening lär Dig i tid.

Fotbollsdomarekursen börjar nu på söndag i Lagagården.

13 ASPIRANTER ANMÄLDA FRÅN KLUBBARNA I S. HALLAND.

På söndag kommer den första domarekursen i Laholm att starta. Det har lyckats för Hallands Fotbollsförbund att få i gång denna kurs. Deltagareantalet blir tretton. Man hoppas på att till nästa år det skall komma flera.

Det är, som tidigare nämnts, den första kursen i Laholm, och man får hoppas att den skall ge ett gott tillskott av utmärkta domare. Bristen på domare har ju länge varit stor inom Hallands distrikt, varför varje ny hälsas med glädje. I s. Halland spelas ju många matcher under spelåret, varför det nog blir fullt upp med arbete för de som nu skall utbilda sig till domare.

Som instruktör för kursen kommer allsvenske domaren Olle Frisberg att tjänstgöra. Vi har själva haft tillfälle att höra honom som lärare för domareaspiranter, och Hallands F. F. kunde näppeligen sända någon bättre kraft. Har bara aspiranterna det intresse som fordras för att bli fotbollsdomare, så kommer herr Frisberg med säkerhet

Ryssympatisör hyllad i går men häktad i dag

NEW YORK

Moskvanyheten om häktandet av den amerikanska journalisten Anna Louise Strong, anklagad för spionage och omstörtningsverksamhet i Sovjet, har väckt det allra största uppseende i välinformerade kretsar i USA, eftersom den häktade tidigare gällde för att vara en första rangens Sovjetsympatisör. I synnerhet för de amerikanska kommunisterna och Sovjetvännerna torde nyheten ha kommit som en veritabel kalldusch.

Vad som gör affären ännu mera pikant, är att bara för några dagar sedan kommunistorganet i New York, "Daily Worker", föreslog denna journalistkvinna för erhållande av Pulitzer-priset som en belöning för hennes internationella reportage och icke minst hennes artiklar om Sovjetunionen! Kommunisttidningen hyllade här än en gång Anna Louise Strongs "häpnadsväckande talang" — men kontakten mellan denna tidnings redaktion och Moskva var tydligen inte den allra bästa.

Anna Louise Strong, som nu är 64 år gammal, är typen för de sympatisörer, som kommunistpartiet gång på gång brukar plocka bland de intellektuella Hon är prästdotter, och även modern var akademiker. Hon studerade vid universitet i både Tyskland och Schweiz och var under det första världskriget verksam i barnavården. Efter kriget kom hon i nära kontakt med den syndikalistiska arbetarorganisationen "Industrial Workers of the World" och gjorde sig känd för de artiklar i socialsatirisk och antimilitaristisk anda som hon publicerade. I mitten av tjugotalet kom hon som medlem i kväkarhjälpen till Sovjetunionen och år 1930 övertog hon på ryska regeringens önskan chefredaktionen av "Mosoow Daily News". Denna tidning upphörde förresten utkomma några dagar före A. L. Strongs häktning — ett sällsamt sammanträffande.

År 1932 gifte hon sig med en ryss, jordbruksexperten Joel Sjubin. Först i samband med inbördeskrigets utbrott i Spanien lämnade hon efter många års vistelse här för en tid Sovjet och blev utrikeskorrespondent först i Spanien, sedan i Kina — alltid i nära kontakt med kommunisterna. November 1944 befann sig i Lubin, ackrediterad hos den av Sovjet installerade s. k. polska befrielsekommittén. 1946 publicerade hon sin bok "Jag såg det nya Polen", men redan tidigare hade hon skrivit en rad böcker om Sovjetunionen. I motsats till Kravtjenko skildrade hon t. ex. i en av sina böcker, hur ryssarna var mycket väl förberedda på det tyska överfallet.

Slutligen kan det nämnas, att Anna Louise Strong är den enda utlandskorrespondent som sedan år 1946 beviljades intervjuer av Mao-Tse-Tung och andra kinesiska kommunistledare. Och samma dag, då "Daily Worker" föreslog henne för Puitzerpriset, publicerade tidningen även sista artikeln i hennes serie om "Morgondagens Kina". I Kremls ögon är hon nu en spion och Sovjetfiende. I går omhuldad — i dag kastad i fängelse, den vanliga lotten för folk som inlåter sig med stalinismen. Men kanske Anna Louise Strong rent av har tagit risken med berått mod.

Dansk med födgeni räddar u-båtar

KÖPENHAMN (TT.

Strax efter kapitulationen lät den tyska marinen sänka 26 moderna ubåtar i farvattnet nära Sönderborg för att de inte skulle falla i de allierades händer. En entreprenör i Köpenhamn har nu enligt Social-Demokraten lyckats finna sex av ubåtarna, och han fortsätter att leta efter de återstående tjugo. Då alla båtarna har lokaliserats skall de bärgas för entreprenörens räkning och skrotas ned. Eventuellt värdefulla inventarier skall dock överlämnas till marindepartementet.

Grängesbergssjukans karaktär undersökes nu av specialister

GRÄNGESBERG (TT).

Den s. k. Grängesbergssjukan, som man inte vet om det är gulsot eller någon annan leversjukdom, skall nu bli föremål för specialundersökningar. Tio patienter, som frivilligt anmält sig för klinisk undersökning, fördes på söndagen i ambulans till lasarettet i Falun, där gulsotexperter skall företa vissa specialundersökningar, som man hoppas skall ge klarhet i vad det är för slags sjukdom det rör sig om.

Plock ur pressen

Bertil Ohlins vilsamma teser. Inom Folkpartiet tycks inte den ena handen veta vad den andra gör, vilket ytterligare bestyrker det faktum, att detta parti är fullt av motsägelser. I Göteborgs Handelstidning (fp) har ingen mindre än folkpartichefen Ohlin mästrats för ett nyligen fällt yttrande om nödvändigheten att noga följa de ryska relationerna och därav taga nödig lärdom. Tidningen betecknar uttalandet som "villsamma teser", vilket i sin tur föranlett partiledaren till ett längre inlägg i tidningen. GHT kommenterar:

Handelstidningen har tillåtit sig att beteckna detta som villsamma teser och vidhåller omdömet. Hr Vougt försöker övertyga västmakterna om nyttan av svensk neutralitet, hr Ohlin söker övertyga Ryssland om nyttan av ett skandinaviskt förbund. Det ena är lika ändamålslöst som det andra. Vill man göra svensk utrikespolitik acceptabel i öster, blir vänskapspakten det logiska slutet.

De ryska V-vapnen är farliga för Sverige. Att ryssarna inte f. n. äger någon atombomb anses fastställt. De har kommit ett långt stycke på vägen — vilket konstaterats i samband med ett misslyckat försök i juli förra året — men ännu återstår en del skriver Dagens Nyheter::

Däremot har de enligt samstämmiga meddelanden nått långt i fråga om V-vapnet med traditionell laddning. Tyska experter och experimentstationer — bland annat i Peenemünde — har varit dem till god hjälp. Antagligen har ryssarna med särskild energi koncentrerat sig på detta område, som från flera synpunkter passar dem bättre än andra offensiva vapen.

Egendomligt nog har fjärrvapnet nästan helt lämnats därhän i den offentliga svenska försvarsdebatten.

Man låtsas som om detta anfallshot inte existerade från ryskt håll — eller också tror man inte på det. Ett farligt misstag i så fall. En av de ryska huvudstationerna för fjärrvapen har redan nämnts, en annan ligger i närheten av Riga — från båda utgångspunkterna kan stora delar av Sverige beskjutas genom V-vapen med långt mindre räckvidd (men sannolikt större träffsäkerhet) än amerikanernas senaste raketkonstruktion. Måhända har Porkkalabefästningen, som omges med så stor hemlighetsfullhet, något liknande i beredskap. Hur som helst är det ett anmärkningsvärt förhållande att meningsutbytet om Sverige — och Skandinaviens — försvar mot öster och söder så gott som utelämnat hotet från det kraftigt expanderande ryska fjärrvapnet.

på tapeten.

Det är vår i luften. Det har Ni antagligen märkt. Lärkan slår redan i skyn sin drill, sägs det och fotbollen har börjat rulla även i våra trakter. Första matchen spelades på söndagen i Växtorp där hemmalaget mötte Trönninge IF. Det lär ha varit en för årstiden synnerligen bra match. Resultatet blev en seger för Trönninge med 2—0 och på söndag verkar det som fotbollen skulle börja rulla "vilt" i södra Halland. Växtorp skall troligen åter matcha och Genevad har efterlyst motståndare för att nu nämna ett par lag i den stora skaran fotbollsidkande klubbar i dessa nejder.

— — —

Så har Tjeckoslovakien blivit världsmästare i ishockey, och det var väl ungefär vad man i allmänhet väntat. Tjeckerna har gjort finfina matcher och stod en klass över svenskarna i den avgörande matchen. Sverige fick nu nöja sig med en fjärdeplacering, men det är inte illa så av det unga lag Sverige ställde upp med. Resultaten i turneringen har varit märkliga. Sverige slog t. ex. Schweiz, som slog USA och som spelade oavgjort mot Canada. Tjeckerna slog Canada och fick stryk av USA, som inte hade en chans mot kanadensarna o. s. v. Det verkar snurrigt på något sätt det hela, men det kanske det skall göra. I vilket fall som helst har VM-turneringen i Stockholm gjort stor succé. Den stora massan har fått upp ögonen för puckning, och arrangörerna gjorde en lysande affär.

— — —

I Härnösand tog skidmästerskapen slut i lördags, då de tre berömda Nissarna på 5-milen slog ned allt motstånd. De kom visserligen in i "fel" ordning. men huvudsaken var — kanske — att de tre gamla kanonerna visade vägen. De kan ännu. "de gamle", om de bara vill.

— — —

En skandal eller någonting ditåt inträffade i Linköping där bandylandskampen mot Finland skulle ha spelats i söndags. 10,000 människor hade lockats till tävlingsplatsen men alla fick gå hem igen efter tre minuters spel. Isen höll nämligen inte, utan flera av spelarna och domaren gick ner sig. Hur hänger det ihop egentligen? Hade man inte haft tid att undersöka isens bärkraft före matchen?

— — —

Vad gick det åt Kristianstad i söndags då? Skåningarna hade en jättechans att vinna allsvenskan i handboll och så går de och tar stryk på hemmaplan. Visserligen hette motståndarna Majorna, men i alla fall. Nu ligger Karlskrona bäst till att vinna serien om blekingarna vinner sina återstående matcher. Det blir med all säkerhet en ytterst spännande slutstrid i den allsvenska handbollstoppen.

— — —

Så har årets nybörjare i boxning fått visa vad de lärt av Joe Eriksson inför den boxningsintresserade laholmspubliken, som fyllde Stadshotellets stora sal vid LBS' och LT:s nybörjartävlingar på söndagen. Tävlingarna blev en jättesuccé och de säkerligen hittills bästa nybörjarboxningarna i Laholm. Många löften dök upp och LBS får säkerligen glädje av dem när de växt till i ålder och visdom. Joe Eriksson har gjort ett gott verk och är stor tack skyldig för sitt intresserade och uppoffrande arbete.

Nu på söndag går som bekant Halländska Nybörjarmästerskapen i Varberg och vilka LBS skall skicka dit förutom att inpränta fotbollsreglerna på ett klart och lättfattligt sätt.

Hallands F. F. kommer att i dagarna utsända kallelse till dem som anmält sig till kursen, men skulle det vara någon mer som blivit intresserad av domarekursen så kan han infinna sig på Lagagården på söndag kl. 9 fm.

Kort om Sport

FRISKA VILJOR DOMINERADE I SM-BACKEN.

Svenska mästerskapet i backhoppning blev en glänsande triumf för Friska Viljor, som fick in sex man bland de tio bästa, tog första och andra pris i individuellt och hemförde fyra av de sex främsta lagplaceringarna.

Den definitiva resultatlistan blev: 1) Evert Karlsson, Friska Viljor, 18,950, 70—71 meter; 2) Kåre Karlsson, Friska Viljor, 18,775, 70,5—72 m.; 3) Ture Lind gren, IFK Kiruna, 18,525, 71—71 m.; 4) Nisse Lund, Friska Viljor 18,350, 67—70 m.

FYRA GAMLA TILLBAKA I ALLSVENSK BANDY.

De fyra slutkvalmatcherna till allsvenska bandyn gav väntade resultat, och det är alltså fyra f. d. div. I-klubbar, som gör comeback: AIK, Sirius, Askersund och Forsbacka. Resultaten:

AIK—Alingsås 5—0.
Sirius—Mälarhöjden 2—1.
Tranås—Askersund 4—6.
Atvidaberg—Forsbacka 1—2.

FÖR STOR SEGER FÖR SVERIGE B.

Sverige slog på söndagen Finland i B-landskampen i bandy i Helsingfors med 5—0 (2—0) men att döma av spelfördelningen måste segern betecknas som för stor. 3—0 hade bättre svarat mot vad som skedde på planen. 5,711 åskådare hade bänkat sig i Stadion, som bjöd på ganska lös is.

GUNNAR NORDAHL ÄTER TVÅMÅLSSKYTT.

Milan vann på söndagen en klar seger över ett av de starkaste lagen i den italienska ligan, Lucchese. Siffrorna blev 4—0 och Gunnar Nordahl gjorde två mål. Svensken, som börjar bli publikfavorit, åstadkom höga jubelrop under sina snabba anfall.

PARKER SVENSK LANDSLAGSTRÄNARE.

Den amerikanske tennisspelaren Frank Parker torde göra ett nytt sverigebesök i april, denna gång som tränare. Svenska tennisförbundet har nämligen inbjudit honom att träna vårt Davis cuplag.

de fem mästarna är ännu inte klart, men nog borde pojkar som Stig Gustavsson, Malte Martinsson (om hans skada är läkt till dess), Ingvar Eriksson, Tore Reinholdsson, Östen Nilsson och Åke Andersson få följa med. Alla har faktiskt stora chanser att kunna placera sig. Och om inga utlänningar får ställa upp bör man nog skicka med Kjell "Kliset" Nilsson och Olle Elandersson (den senare var inte med i söndagens tävlingar på grund av skada, men har blick för boxningssporten som få) i mellanvikt. Får utlänningar starta tar med största sannolikhet "ruskige" Madsen, HBS, hem mellanviktsklassen som ett skott. LBS bör emellertid skicka upp så många pojkar som möjligt. Det skadar inte att de får lite matchrutin och turneringsvana.

— — —

SM-boxningen börjar den 24 i Göteborg. LBS skall inte skicka upp någon representant, pojkarna är ännu alltför unga och orutinerade, .o från Halmstad blir det troligen ej heller så över sig stort deltagarantal. Bror Andersson skall emellertid starta i lätt tungvikt där hans svåraste motståndare heter Sture Olsson o. Rune Limberg. Bror vore årligen värd en SM-titel nu efter "lång och trogen tjänst", men får boxas betydligt över den förmåga han visat prov på i år om årets titel i lätt tungvikt skall gå till HAIS-aren.

Rin.

Glöm ej

förnya Eder månads-prenumeration på

Laholms Tidning

Pris kr. 2:05

Nytt och flytt

Dagens namn:
TORSTEN.

Solen går upp kl. 7,25 och ned kl. 17.27.

Morgondagens namn:
MATTIAS.

Solen går upp kl. 7.23 och ned kl. 17.29.

Munvig åkare

I Östgötaåkarnas 25-årsskrift hittar vi följande:

En åkare blev år 1926 tillfrågad om priset på en körning av flyttsaker från B—g till Å—g. Han begärde 45 kr. Den som frågade tyckte det var för mycket och sade:

— Det går ju inte åt mer än 25 liter bensin.

Med dåvarande pris av 28 öre blev bensinkostnaden 7 kronor.

Åkaren svarade:

— Jaha, köp dej 25 liter bensin i en kruka och sätt dej på vägkanten får du ser hur långt du kommer med dina flyttsaker!

Polismän som gangsters

Två 50-åriga och i det närmaste pensionsmässiga poliskonstaplar råkade häromkvällen då de utom tjänsten frivilligt avpatrullerade staden sammanträffa med en s. k. nattsvala, hennes soutenör samt den torsk de båda senare hade på kroken, en medelålders specerihandlare med späckad plånbok. På en nattklubb på Montmartre tömde man gemensamt en Magnum och en Jerobeam, d. v. s. champagnebuteljer på respektive dubbelt och fyrdubbelt format, varefter vännerna försvann, lämnande kvar livsmedelshandlaren men medförde hans plånbok. Vid broderlig fördelning av bytet blev det 72,000 franc pr skaft. Fyrklövern har åkt fast och erkänt, och de båda polismännen kommer nu att bortpensionäras, men utan pension.

— Titta här ska du få se, 75 kronor för en morot och tre potatisas — Nu kanske du inser att jag får för litet hushållspengar

En kokslastad bil stod vid trottoarkanten; en figur strök omkring och lurpassade på chauffören, som höll på att lossa säckarna. Så blev det en paus i arbetet, och figuren smög sig fram:

— Hörru du, ja skulle villa köpa en säck antracit — kan du fixa de, va?

— Visst, visst!

— Men du — de måste vara svart, förståru!

"Chaffisen" rev sig i huvudet, fundersamt:

— Ajaj du, de va svårare — noggrann kontroll förståru ...

Figuren smög sig ännu närmare och viskade:

— Ja men du — kan du ordna en säck vit antracit, då — va?

Och så stack han iväg ...

Vill Ni lära Er språk grundligt

skall Ni läsa en hermodskurs. — Studiehandboken Språkstudier ger Er sakliga upplysningar om kurser i elva språk. Ni får den kostnadsfritt. Skriv till

HERMODS
MALMO

Industrikommissionens folk väntar på "muck"

740 tjänstemän har blivit 299, som längtar efter uppbrottsorder

STOCKHOLM

Får jordbruksministern som han vill — och det får han naturligtvis — kommer livsmedelskommissionen från den 1 juli att förvandlas till statens jordbruksnämnd och sålunda bli ett permanent pampigt ämbetsverk. Är det meningen att även andra kommissioner skall genomgå samma procedur, exempelvis den betydelsefulla industrikommissionen — en nyckelkommission, som det heter på planhushållningens fackspråk? Önskar också den att bli permanentad?

Nej, inte alls, svarar byrådirektör Göran Mörner och slår ifrån sig med båda händerna, när vi ställer denna intrikata fråga till honom. Visserligen har det otta sagts i pressen, att kommissionerna inte önskar något högre än att få sitta kvar — helst i evighet — och snärja det svenska folket i ett allt finmaskigare nät av beslag och regleringar. Om andra hyser en sådan önskan, känner jag inte till, men industrikommissionen gör det absolut inte. De flesta av oss har tagits från andra jobb och till dem längtar vi tillbaka fortast möjligt. Vi har också under de senare åren strävat efter att släppa det ena beslagt efter det andra så snart det visat sig utsikter därtill — vi har med andra ord försökt att avskaffa oss själva, och att det ännu icke lyckats, är sannerligen inte vårt fel.

Något år efter kriget såg det ut som om det inte skulle dröja så länge, förrän vi kunde ta våra kappsäckar — eller låt oss säga portföljer — och ge oss iväg. Men de vid horisonten alltmer upptornande hårdvalutamolnen skymde utsikterna, och nu vet vi inte hur länge vi skall bli tvingade att sitta här och knåpa med licenser, vilket faktiskt inte är något större nöje.

Trösterikt är det emellertid att veta — både för oss och svenska folket — att vi alltid beflitat oss om att reducera vårt eget antal så fort det funnits en chans därtill.

Hur regleringsdragspelet svällt och krympt

Byrådirektör Mörner som talar fritt ur hjärtat och tydligen totalt undgått att besmittas av den byråkratiska tillknäppthetens värdighetsbacill, trollar plötsligt fram en ansenlig dokumentrulle och breder ut över bordet framför sig, men successivt, litet i taget, ty det är en mäkta lång rulle.

— Titta här, redaktörn, säger han. Det här långranniga diagrammet är som ett dragspel, man kan se hur kommissionen utvidgas och sväller vid olika tidpunkter i mycket intressanta kurvor, som betecknar verksamhetens stigande och fallande och personalförhållandens fluktuationer alltifrån starten den 1 nov. 1939, då de industrisakkunniga ersattes av industrikommissionen, som fick i uppdrag att reglera såväl råvaruförsörjningen och produktionen på det industriella området som försörjningen med bränsle och smörjmedel. Det var alltså för snart tio år sedan, varför vi tyvärr är på väg att bli jubileumsfähiga.

Den sistnämnda varugruppen, smörjmedel — den näst sistnämnda, nämligen bränslet, övertogs ju snart av bränslekommissionen — var också den första, som industrikommissionen fick ta hand om på nyåret 1940, då verksamheten egentligen kom i gång. Personalen uppgick då till ett antal av 56 personer. Nya varugrupper måste beslagtagas i snabb följd: bensol, konstull, gummiskrot, tungbensin, bildäck och koppar etc. Linolja, tvättmedel och läder m. m. voro då redan under beslag, men ransoneringarna måste skärpas. Efter fem månader hade antalet anställda sprungit upp till 150. Men det var endast en blygsam början. I april 1943 var siffran uppe i 550, och kulmen nåddes den 31 juni 1944 med inte mindre än 740. Men då var också praktiskt taget alla industriens nyckelråvaror i landet lagda under beslag eller på ett eller annat sätt reglerade.

Därefter började regleringsdragspelet att definitivt krympa och jag kan försäkra att vi gjorde allt vad vi kunde för att få det att sjunka ihop. Under tiden 31 juli 1945—31 mars 1946 sjönk anställningssiffran från 710 till 325, och bottenläget nåddes den 31 okt. sistnämnda år, då kommissionen endast räknade 245 garvade licensgivare, kvinnor och chefer inräknade.

Vid den tidpunkten hoppades vi att vi inom kort skulle få uppbrottsorder. Men som så många andra förhoppningar just då blev även den grusad, konstaterar byrådirektör Mörner med en stilla suck. Läget stramade åter till av välbekanta valutapolitiska orsaker. I stället för att fortsätta avvecklingen fick vi göra en del nya beslag och personalen måste åter ökas, men dess bättre inte mer än till 299. Så många är vi just nu som väntar på förlossning från regleringstvånget lika varmt som någon annan.

Prioritering fint regleringssystem

Emellertid befinner sig nu endast relativt få varusorter under beslag eller hel eller delvis handelsreglering. De återfinnas främst inom grupperna elektriskt material, järn och metaller, kemiska artiklar, läder, hudar och skinn samt textilier.

En del beslag finns kvar„ fast försäljningen är fri, och i andra fall hänger hela regleringen på frivilliga avtal med producenterna. Detta gäller exempelvis hela järngruppen, som väl är den viktigaste bland de nu reglerade varuslagen. Här tillämpas s. k. prioritering, vilket innebär att järnbruken själva i intim samverkan med kommissionen enligt en varje månad uppgjort lista fördelar den tillgängliga kvantiteten järn till sina kunder i den tur de anmält sig.

En vanlig företeelse har ju varit, att ett beslag av en vara även framtvingat reglering av en annan. Silvret är ett typiskt exempel härpå. När guldet inte längre fanns tillgängligt i tillräcklig omfattning, blev silvret så mycket mera åtråvärt. En massa nya silversmedjor växte upp som svampar ur jorden, och de mest avskräckande silversmiden svämmade ut i marknaden, troligen mest för kapitalplacering i in- och utlandet, då det konstnärliga värdet helst torde vara lika med noll. Silvertillgången sinade och en reglering blev nödvändig, men den ordnades genom ett avtal med importörerna. Därmed försvann också silverflugans skräckkonst, vilket väl även rent estetiskt får betraktas som en vinst.

— Jag vill tillägga, slutar byrådirektör Mörner, att vi inom industrikommissionen aldrig förblindats av något regleringsraseri eller reglerat för regleringens egen skull, och allra minst har vi lekt med den fula baktanken att vi skall reglera så, att vi samtidigt fick vår egen framtid säkert reglerad — eller permanntad.

SLU

Ysby SLU-avd.

hade i lördags möte i Bygdegården under ordförandeskap av Maria Patriksson, Munkabygget.

Till festkommitté för sommaren 1949 valdes Sven Ottosson, Brödåkra, Kjell Fritsson, Ysby Gård, Bo Kristoffersson, Kövlinge, Ivar Jönsson, Brödåkra samt Tage Nilsson, Perstorp.

Till festrevisorer omvaldes Åke Gottfridsson, Brödåkra o. Sigvard Jönsson, Hov. Suppl. Nils Nilsson, Ålstorp.

Tävlingsledaren meddelade att en skogsvårdskurs och skogsgallringstävlan kommer att anordnas i mars.

Vidare meddelades att kretsen kommer att anordna en bussresa till distriktsstämman i Varberg den 28 mars. Kretsmötet skall hållas i Solbacken den 13 mars.

Mötet avslutades med kaffeservering och en stunds dans.

Inte "guds vilja" att alla uppdrag skall åvila männen

På Villa Terra i Falkenberg pågår just nu en allmän kurs i föreningskunskap, anordnad av Sveriges Lantbruksförbund och Föreningsnämnden i Halland. Kursledare är agronom Hilding Röstin och ombudsman Holger Noord. Bland mera uppmärksammade föredrag, som hållits, märktes ett av lanthushållslärarinnan fröken Märta Ohlsson, som talade om "Landsbygdskvinnan och föreningsrörelsen".

Agronom Hilding Röstin, en av ledarna för föreningskursen i Falkenberg.

— Landsbygdens kvinna skall lika väl som mannen ha tillfälle att utveckla sin personlighet. Hon kan göra det genom en insats i de ekonomiska föreningarna, där det är helt naturligt att hon skall vara med sade fröken Ohlsson, och fortsatte:

— Man talar ofta om och frestas att glorifiera gamla tider och frågor, hur husmödrarna på landsbygden kunde ha så gott om tid att de hann spinna och väva, men detta beror till stor del på att man glömmer verkligheten. Skillnaden är bara den, att levnadsstandarden har höjts. Klädvården och en husmoders omsorger fordrar mer tid nu än förr.

I fortsättningen kom talarinnan in på kvinnans plats i föreningarna och framhöll, att i alla hem på landsbygden är det så, att far i huset har alla uppdragen, och ofta tror att det är "guds vilja".

— Man säger att kvinnorna inte har tid, men det beror i så fall på att det inte finns någon fördelning av arbetet i hemmet. Sedan anser många att kvinnorna inte är så duktiga som männen, vilket inte minst märkts på kurserna. Där har nämligen de manliga deltagarna oftast varit många fler än de kvinnliga, fast det är möjligt att en flicka bättre skulle kunna fylla platsen än en pojke.

Hur skall man då få rätsida på detta problem, så att kvinnan får lika god tid över som mannen för sina föreningar? Vi har ju andtvättstugor, vilka är ett steg i rätt riktning. På liknande sätt skulle en hel del andra göromål säkert kunna ordnas, exempelvis bakningen. Charkuterier kan man säkert på landsbygden köpa på samma sätt som andra samhällsgrupper, om man inte envisas med sina egna recept. Kanske fabriksprodukterna inte smakar lika gott som det hemlagade, men ofta är det mer ekonomiskt.

En annan faktor för att landsbygdskvinnorna skall få bättre om tid är, som sagt, arbetsfördelningen i hemmet. Jag undrar för min personliga del om det inte vore nyttigt för pojkarna att redan i skolan få undervisning i hem- och klädvård.

Föredraget följdes av en livlig diskussion.

Bland tisdagen programpunkter kan nämnas det föredrag, som agronom Hilding Röstin höll om "Föreningsrörelsens principer". Agronom Röstin, som ju är en erkänt skicklig talare, gick genom föreningsrörelsen från grunden och drog vidare upp riktlinjer för den fortsatta utvecklingen. Övriga föredragshållare har varit konsulent Folke Dahl, Stockholm, och dir. C. Edv. Svensson, Falkenberg, som behandlat SLR:s organisation. Vidare har organisat Helmer Johansson, SMR, och direktor Olle Ericsson, VMC, behandlat mejeriorganisationen, samt direktör Gösta Callert, Stockholm, Mjölkpropagandan.

Kursen fortsätter i dag och i morgon.

På BIO

Centrum: "Säg aldrig adjö".

De amerikanska komedierna är vanligen behagliga och lagom roliga och "Säg aldrig adjö" tillhör en av de revligaste i den långa rad av filmkomedier som vi berikats med under säsongen. Om en komedi skall "slå" beror givetvis i högsta grad på skådespelarna. Är dessa i toppform blir också filmen en toppkomedi. I "Säg aldrig adjö", som hade premiär på Centrum i går, var skådespelarna i högsta form. Eleanor Parker och Errol Flynn gav genom sitt charmerande spel liv åt filmen.

Rin.

Skottorps biograf

ger på torsdagskvällen den svenska filmen "Nattvaktens hustru" med Britta Holmberg och Åke Grönberg samt Sture Lagerwall i de främsta rollerna. Det är en skickligt gjord film, där erotiken är skildrad med en lätt elegans, och där humorn och spänningen serveras i lagom avmätta portioner. Se annons!

Knäred

Knäreds BF-avd.

har haft årsmöte under nämndeman Ernst Bråhaltas ordförandeskap. Medlemsantalet har under 1948 utgjort 231 och räkenskaperna balanserade på kr. 1.466:96. Ansvarsfrihet beviljades. Under året ha hållits 9 möten varav 8 i samband med valrörelsen.

I styrelsen omvaldes till ordförande Ernst Bråhalt, v. ordf. Sigfrid Carlsson, Knäred, sekreterare och kassör Alvar Andersson, Björkered, samt Arvid Johansson, Vångadal, Anton Nilsson, Hult, Alex Johansson, Knäred, och Gunnar Ström, Lagered. Suppl. omvaldes även. Som revisorer utsågs Karl Hansson, Björkered, och Erik Hansson, Svenshult. Till ombud vid distriktsstämman utsågs Erik Svensson, Dyreborg, Valdemar Isaksson, Kåphult, Arvid Johansson, Vångadal, Edvin Josefsson, Svenshult, och Gotthard Nilsson, Svenshult, med Gunnar Ström, Lagered, Sikem Carlsson, Trälshult, och Sture Svensson, Björkered, som suppl.

Till representant i SLU omvaldes Alvar Andersson och i SLKF nyvaldes Alix Johansson, Knäred. Som byombud nyvaldes Albin Johansson, Norrlida, Einar Svensson, Bollalt, Vigo Viktorsson, Egernahult, Bror Johansson och Sture Johansson, Lagered, i övrigt skedde omval.

Efter förhandlingarna höll ombudsman Algot Hantoft föredrag om tidningsfrågan, varpå följde överläggning.

När barnen på Anholt bad Gud beskydda dem för oss svenskar!

LIKA SÄKERT som att folket i Frankrike på vikingatiden för många, många århundraden sedan bad Gud bevara dem för nordmännens raseri, lika visst är det, att föräldrarna på Anholt ännu så sent som på 1820-talet lärde sina barn att i sina aftonböner be till Gud om skydd mot "de svenske Røverne" — däri säkerligen många hallänningar inbegripna.

Alla här i Halland känner vi till Anholt, den lilla danska ön, som ligger och simmar mitt ute i Kattegatt inte mer än fem mil från hallandslandet. Anholt, där våra fiskare mycket ofta söker sig in, Anholt, som en gång i tiden — när Halland var danskt — var intimt förknippat med Morup, i vars kyrka öborna jordfäste sina döda och gifte sina barn. Man har onekligen litet svårt att tänka sig att vi svenskar under ett par hundra år hatades värre än pesten av folket där ute, att svenska legaliserade kapare ända fram till 1820-talet terroriserade ön på ett nästan fruktansvärt sätt.

Ända fram till Roskildefreden 1658 hade det vilat idel frid och fröjd över förbindelserna mellan Anholt och Sverige, men sedan följde närmare 200 års ständiga svenska kaparstrandhugg på den arma ön. Ganska signifikativt är ett yttrande, som en av de svenska kaparna lär ha fällt: "For kom jeg som en Livsens Engel, men nu kommer jeg som en glubende Jævel".

Det gick så långt, att när anholtsfiskarna skulle ut på havet, då grävde de först ned alla sina dyrbarheter och skickade ut kvinnor och barn till den s. k. Nordmarken. I den delen av ön finns en del som än i dag kallas för KLAGEDALEN, där man samlades och beklagade sig över de "grusomme Svenskere".

En gång i tiden sade man på Anholt att "landet saknade Guds välsignelse" om det gick för lång tid mellan skeppsbrotten utanför ön — strandningarna var ju en lönande "binäring". På senare tider har man gudskelov inte sagt så. Farbrorn med det vackra skägget här ovan är en anholtsfiskare, som räddat många skeppsbrutna. Lägg märke till medaljerna på bröstet, det är räddningsmedaljer — en av dem är förresten svensk.

TVÅ PRÄSTER PINADES IHJÄL.

En gång fick svenskarna tag på en ung pojke, som inte hunnit undan, och när han inte ville tala om, var byborna hade grävt ned sina dyrbarheter, hissade man ned ynglingen i en brunn, där han drunknade. Samma sorgliga öde rönte f. ö. två präster, som omedelbart efter varandra tjänstgjorde på Anholt. Den förste, som hette Jacob, hade gömt kyrkans klenoder någonstans och vägrade trots en hemsk tortyr att yppa var de fanns. Till slut slog våra fina förfäder rep om hans tummar och hissade ned honom i en brunn. Han drogs visserligen upp igen men avled av sina umbäranden. På liknande sätt tog svenskarna livet av den präst, som kom till ön efter Jacob. Han hette Jörgen Sommerfeldt och dödades 1711.

Anholtsborna kunde aldrig själva göra något för att förhindra de svenska kaparnas vilda framfart, men var för få för att kunna organisera ett verkligt försvar av ön. En gång försökte man att båda upp ett litet lantvärn, där sockenprästen f. ö. var kommenderande general, och när ett kaparefartyg gjorde strandhugg lyckades man också att "draebe en Svensker" men sen var det också förbi med anholtsbornas mod. Som straff för att man hade gjort motstånd skulle byn brännas ned, men en svenskfödd kvinna, som hette Nille, trädde då fram och bad:

— Jeg er født i Sverrig og kom her til, og disse Folk har været gode imod mig, skaaner derfor Byen i Jesu Kristi Navn!

Bönen hjälpte, men den dräpte svenskens broder ville ha hämnd och satte därför eld på ett hus. När Nille sprang fram för att släcka, sköt han henne i armen. Prästen undgick dock inte sitt straff utan blev pinad till döds.

DANSKA MARINSOLDATER NEDGJORDE KAPARNA — ÄNTLIGEN FRED.

Plundringarna fick sitt slut någon gång på 1820-talet, då danska regeringen i hemlighet hade sänt ett krigsfartyg till ön. När en svensk kapare en dag lade till vid Anholt, blev dess besättning nedgjord av de danska marinsoldaterna. Och så fick anholtsborna äntligen lugn och ro efter dessa många ofredsår.

Det är emellertid inte bara svenskarna som har dragit härjande fram över Anholt. Under napoleonkrigen ockuperade engelsmännen ön, som de höll besatt i ett helt år. I stort sett skötte sig emellertid britterna betydligt bättre än svenskarna hade gjort.

Den nuvarande befolkningen på Anholt har inga släktrötter från den gamla tiden, då Morup och Anholt hörde intimt samman. År 1711 lade nämligen pesten sin förlamande hand över ön och utrotade helt och hållet befolkningen. Inte en enda lär ha överlevat farsoten. Om detta berättas att det till slut bara fanns en enda levande människa kvar.

Det var en man, och när han skulle gå upp till kyrkogården för att begrava den näst siste grävde han samtidigt en grav åt sig själv. Även han var nämligen angripen av sjukdomen. När han väl jordat sin kamrat föll han också död ned i den grav han grävt åt sig själv. Nu var alltså ön helt utdöd, men strax efteråt strandade tre familjer vid Anholt. Det var en svensk fiskare, en jude och en okänd familj. Juden gifte sig senare med svenskens dotter och deras avkomma har utgöra Anholts nuvarande befolkning. Denna skulle alltså vara helt svensk-judisk.

DÅ MAN BAD TILL GUD OM SKEPPSBROTT!

Strandningar har det förresten förekommit ofantligt många vid Anholt, vars rev alltid varit farliga för sjöfarare. Dessa skeppsbrott var t. o. m. i forna tider en mycket inkomstbringande "näring" för öns befolkning, som tog väl vara på allt, som havet gav. Det kanske är med orätt man beskyller prästerna för att från predikstolen ha bett Gud att han skulle "skänka" öborna skeppsbrott, men i varje fall är det sant att anholtsborna förr i världen, när det gått lång tid utan att något skepp strandat, sade, att "landet saknade Herrens välsignelse".

TVISTER SLETS PÅ "SNAPS-TORSDAG".

Rättsväsendet på Anholt var en sak för sig. Alla tvister brukade slitas vid ett slags ting, som ägde rum på årets första torsdag, vilken hade det nog så talande namnet "Snaps-torsdag".

*

Allt det här och mycket annat intressant, som tilldragit sig på den lilla ön där strax bortom synranden, finns skildrat i dansken E. A. Hobolts lilla bok "Anholt i forntid og nutid", som kom ut på ett köpenhamnsförlag för ett par år sedan. Någon svensk översättning existerar inte, men ett danskt exemplar har hittat till Falkenbergs stadsbibliotek. Boken är lätt att läsa och värd att läsas.

PETER.

Anholtsborna livnär sig huvudsakligen av fiske. Här ovan en daglig syn på ön. Man arbetar med näten.

Prima

Per Svensson, känd för sin prima mage, hade på ett eller annat sätt fått i sig något som han ej kunde smälta. Han blev illamående och gick till doktorn, som ordinerade ett kraftigt kräkpulver. Efter någon tid blir han av doktorn tillfrågad hur det hela hade avlöpt och Per svarar:

— Det var en sabla smörja doktorn gav mej. Hade jag inte fått litet att äta och dricka med detsamma så tror jag nästan att allthop kommit upp igen.

Vi damer

Spårvagnskonduktören tittade misstänksamt på den lilla flickan och sa':

— Hur gammal är du då, min lilla flicka?

Sade flickan:

— Om ni inte har något emot det skall jag be att få betala avgiften och behålla de statistiska uppgifterna för mig själv!

En maning från livsmedelskommissionen: Ransoneringskorten fördelar rättvist våra knappa förråd. Det är stöld från andra att köpa vid sidan.

Annonsera i LT

RADIO

ONSDAG

Riksprogrammet:

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.25 På tröskeln.
6.30 Nyheter och väderlek.
6.40 För yrkesarbetaren: Urmakaren.
6.55 Programläsning. Därefter: Uppe med tuppen.
7.40 Morgonandakt. Sekr. Clary Elfving.
8.00 Nyheter och väderlek.
11.40 Utfodringslärans grunder. Radiokurs av statsagronom Folke Jarl (Uppsala).
12.00 Klockspelet i Stadshustornet Dagens dikt. Därefter: Ove Rönns sextett.
12.30 Nyheter, väderlek, noteringar
12.55 Tidsignal.
13.00 Kosteröarna — vår utpost i väster. (Se skolradions programhäfte nr 88 b och c).
13.30 Konsert av Hälsingborgs radioorkester. Dir.: Håkan von Eichwald.
14.10—14.30 Vart skall jag vända mig? Brevlåda för sociala frågor. Anna Lisa Söderblom.
16.30 Väderlek.
16.40 För flickor och pojkar: Fritiof Billquist läser ett kapitel ur Waldemar Hammenhögs bok Sven Skidlöparen.
17.00 Karen Heerup sjunger. Medverkande: Nils Wahrby, flöjt, Torleif Lännerholm, engelskt horn, Sven-Erik Bäck och Lars Frydén, violin, samt Claude Genetay, violoncell. Vid cembalon: Ingmar Bengtsson.
17.25 To smaa fortællinger af »Om Rejsende« ved Helge Rode. Uppläsning av Niels Ferlov (Köpenhamn).
17.45 Grammofonmusik. 1. Uvertyr till »En midsommarnattsdröm» (Felix Mendelssohn). 3. Tredje satsen ur Sonat nr 9 A-dur, op. 47 för violin och piano (»Kreutzer«) (Ludwig van Beethoven). 4. Im Rhein, im schönen Strome (Franz Liszt). 5. Morgenblätter (Johann Strauss). 6. Das klein' Edelweiss, folkmelodi. 7. Ur »Natoma» (Victor Herbert). 8. My boyfriend, foxtrot (Måård-Karl-Ewert). 9. Gökvalsen (Emanuel Jonason). 10. Konserverad gröt (Ulf Peder Olrog) 11. Skaraborgs pansarregementes marsch (A. Herrmann).
18.45 Look and Listen. Samtal på engelska.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter o. väderlek. Dagens eko.
19.30 Vem var Jeanne d'Arc? Föredrag av docent Karl-Gustaf Hildebrand.
19.55 Berätta, morfar! Morfar — Olof Winnerstrand; Brita — Bojan Westin. Dessutom medverkar Kabaretorkestern under ledning av William Lind samt sångsolister.
20.30 Konservering av kultur. Ett program om irländsk folklore.
20.55 Wienafton. Överföring från Konsertföreningen i Stockholm. Dir.: Erich Kleiber.
21.45 Korsord i radio.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30 Riksdagen i dag.
22.45—23.15 Modern dansmusik

Danska radioprogrammet onsdag.

6.15 nyheter. 7.00 gymnastik. 7.35 grammofon. 8.30 gudstjänst. 10.35 skolradio. 12.00 konsert av radioorkestern. 14.00 uppläsning. 14.20 Sven Asmussen på grammofon. 14.40 violinkonsert. 15.00 konsert från Midi. 16.20 barnens brevlåda. 16.50 uppläsning. 17.40 grammofon. 18.00 språkundervisning. 18.45 nyheter, aktuellt. 19.15 operasång. 19.45 tidens spörsmål. 20.10 sångspel. 21.40 uppläsning. 22.00 nyheter, därefter handbollslandskampen Sverige—Danmark. 22.40 radioorkestern.

Ni har väl Kungaporträttet 1948 i ram med kunglig krona? Beställ det annars från Kungakommittén 1948, Drottninggatan 38, Stockholm. Priset är 15 kr. och postgironumret 901948

TORSDAG

Riksprogrammet:

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.25 Lediga platser.
6.30 Nyheter och väderlek.
6.40 Det rationella lantköket. Hemkonsulent Magda Svensson har ordet (Karlstad).
6.55 Programläsning. Därefter: Grammofonmusik. 1. Pop goes the weasel (arr. Lucien Caillet). 2. Hiaderia, hiaderalla, foxtrot (Fryman-Paddock). 3. Vallsta-hambo. 4. Love, amour och Liebe, samba (Samsor-Idström). 5. Ur »Oklahoma» (Richard Rogers). 6. By the way (Myrow-Gordon). 7. Min dröm, vals (Emil Waldteufel) 8. Rondo Ess-dur, op. 11 (Hummel-Heifetz) 9. Kathleen Mavourneen (Frederick Crouch). 10. Toréador et Andalouse (Anton Rubinstein).
7.40 Morgonandakt. Landshövding Carl Hamilton (Linköping).
8.15—8.35 Hemmets magasin.
10.30 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Eric Sahlström spelar nyckelharpa (Uppsala).
12.30 Nyheter, väderlek, noteringar
12.55 Tidsignal.
13.00 Hamburger Volkshumor Två scener på tyska av Verner Arpe.
13.30 Filip Markius ensemble spelar (Malmö).
14.10 Ett avsnitt ur »Det korsfästa paradiset» av Carl-Eric Nordberg. Uppläsning av Gunnel Broström.
14.30—14.45 Koppla av! Gymnastik för husmödrar. Elly Löfstrand.
16.30 Väderlek.
16.40 Kring en sydsvensk hemmodernisering. Intervjuer med kommentar av Ingeborg Wærn-Bugge.
17.00 »I angeläget ärende». Brevlåda för själavårdsfrågor.
17.25 Barnens brevlåda.
17.55 Lediga platser.
18.00 Grammofonmusik. 1. High society (Steele-Melrose). 2. Vårt bästa år (Schreiber-Bolling). 3. Guinguettes (Jean Vaissade). 4. Ordning på torpet (Gullmar-Morris). 5. Girl of my dreams (Clapp). 6. Exil (Gerard-Moslay). 7. Rumänsk fantasi. 8. Perpetuum mobile (Niccolo Paganini). 9. Hindusång ur »Sadko» (Nicolai Rimskij-Korsakov). 10. Lesbhinka, kaukasisk dans (Sergius Liapunov). 11. Arabellas monolog ur »Arabella» (Richard Strauss). 12. Polovtsiska danser ur »Furst Igor» (Borodin-Glasunov-Rimskij-Korsakov).
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter o. väderlek. Dagens eko.
19.30 Om jag var Robinson. Med grammofonen på en obebodd ö. Robinson — Max Hansen.
19.55 Från Mimi till Oklahoma, ett Rodgers-potpurri under medverkan av Sonia Sjöbeck och Stig Gabrielsson. Radiokören och Radioorkestern. Arr. och dir.: Thore Ehrling.
20.30 Forellen. Radiopjäs av Wilfred Christensen. Översättning: Nils Beyer. Regi: Sandro Malmquist. Personer: Klara Möller — Mimi Pollak; Konrad Isberg, bibliotekarie — Olof Widgren; Emanuel Langhoff, skådespelare — Ivar Kåge; Fru Hansen, portvaktsfru — Elsa Ebbesen; Holger Ström, häradshövding — Olof Sandborg; Fröken Månsson, hushållerska — Aurore Palmgren; Filip Berg, betjänt — Sven-Göran Alw; Fröken Holm, hushållerska — Nina Scenna. Handlingen utspelas i Köpenhamn. (Repris.)
22.00 César Franck: Prière för orgel. Alf Linder. (Från Konserthuset).
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.00 Konsert av Radiotjänsts symfoniorkester. Solist: Jules de Vries, saxofon. Dir.: Sten Frykberg.

Danska radioprogrammet torsdag

6.15 nyheter. 7.00 gymnastik. 7.35 grammofon. 8.30 gudstjänst. 12.00 konsert från National-Scala. 14.05 skolradio. 14.25 föredrag. 14.45 sång. 15.00 konsert från Skandia. 16.20 barnprogram. 16.50 operasång. 17.40 uppläsning. 18.00 språkundervisning. 18.45 nyheter och väderlek. 19.15 föredrag om smörexport. 20.00 gammal dansmusik. 20.55 humoristiskt hörspel. 21.10 dansk konsert med radiokören och -orkestern. 22.00 nyheter. 22.20 Beethoven spelad på fiol och piano. 22.45 föredrag.

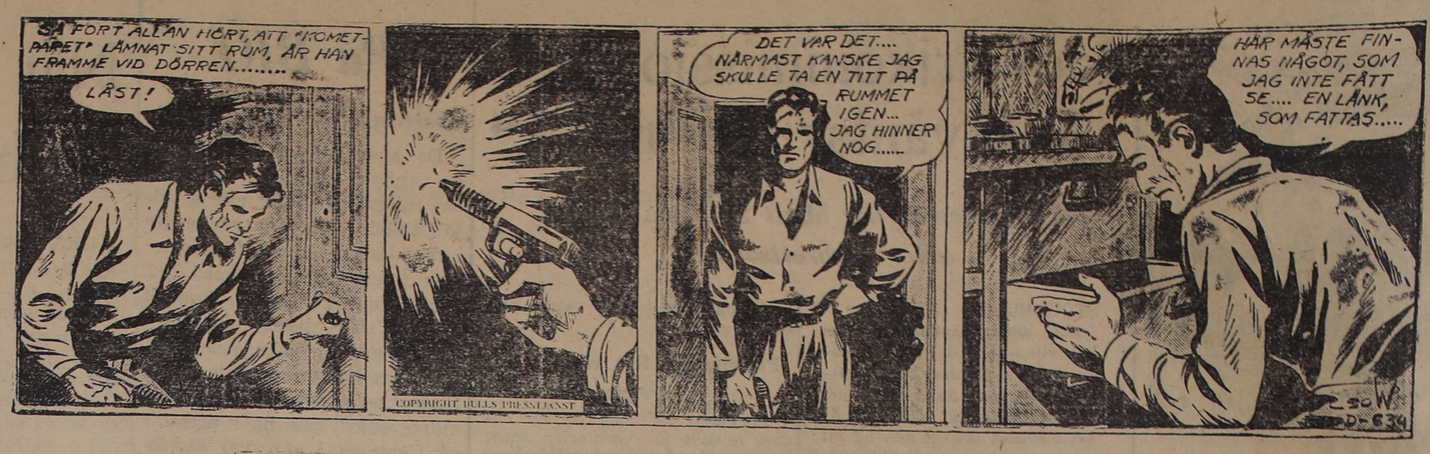

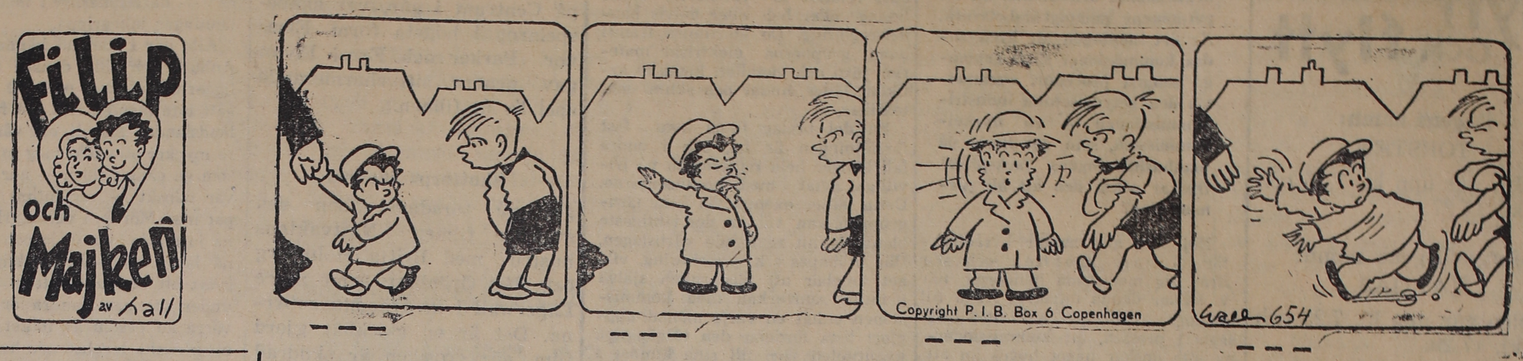

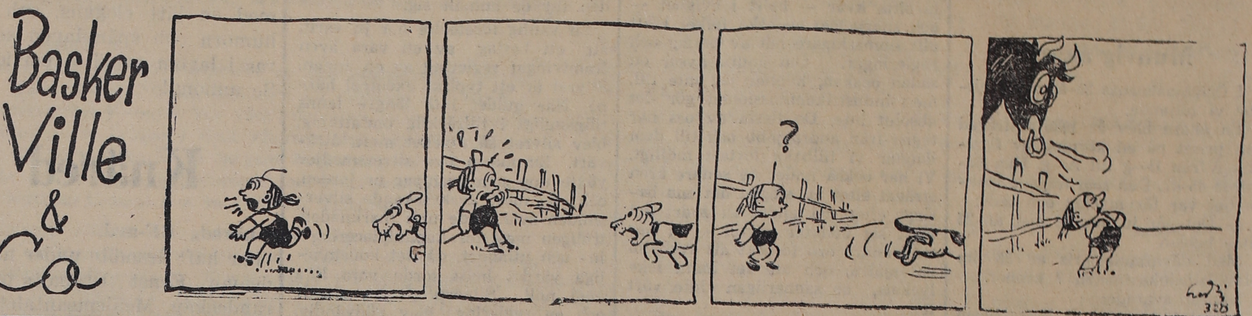

BAKSLAG FÖR GARVIS.

Det blev bakslag för de franska fotbollsklubbarna med skandinaviska spelare på söndagen. Starsbourg besegrade Stade Francais med 3—2 trots att Parislaget som vanligt mönstrade Garvis Carlsson samt danskarna Börge Mathiesen och Kaj Christiansen.

Svenska meteorologer till Nordatlanten

Internationell konferens om väderlekstjänsten

STOCKHOLM

I mitten på mars — förmodligen den 17 — hålles i Stockholm ett sammanträde med representanter för de meteorologiska institutionerna i Sverige, Norge och England, varvid man bl. a. kommer att diskutera de vunna erfarenheterna rörande den fasta väderlekstationen på Nordatlanten, som består av de båda väderlekskskeppen Polarfront I och II och som drives gemensamt av de tre länderna. Samtidigt kommer man också att behandla den aktuella frågan om utsändandet även av svenska meteorologer till Nordatlantstationen, upplyser vid ett samtal byråchef Erik Björkdahl vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut.

Sammanträffandet får betraktas som en förberedelse till en större internationell konferens med representanter även för Frankrike, Irland, Island, USA och Kanada. Konferensen kommer att behandla hela programmet för den nordatlantiska väderlekstjänsten och hålles under regi av ICAO, d. v. s. det internationella organet på det meteorologiska området. Var konferensen skall hållas är ännu inte bestämt, liksom inte heller tiden för densamma, men förmodligen det någon gång i april.

— —

SOLSTICKAN I DAG
ger sommarvistelse
åt fattiga barn
I MORGON!

Sänkning av Siljan vandalisering av stora naturvärden

Samfundet för hembygdsvård protesterar

Samfundet för hembygdsvård har i ett yttrande till kommerskollegium tagit kraftigt till orda mot planerna på Siljans reglering. Den förfulning av landskapet och bygden, som kommer att ske om företaget genomföres, är tillräckligt allvarlig för att motivera ett avslag på framställningen om utvidgad reglering.

Samfundet erinrar, att landskapet kring Siljan utmärks av en storslagen och egenartad skönhet. Härtill kommer en ålderdomlig bygd, som bevarar viktiga närdrag i lynne, levnadssätt och bebyggelse. Både natur och bygd har alltså en särprägel, som gör siljanbygden till en märklig och sällsynt företeelse, som hittills varit förskonad från alltför genomgripande förändringar. Nu vill man på allvar angripa Siljans vatten genom en utvidgad reglering. På många håll skulle hundratals meter av bottnen komma att ligga synlig, ja, på något ställe upp till 1,000 meter. Vid en del stränder blir det ingen slät och ren botten som blottas, utan en botten som är full av sten och block. Avtappningen medför ej blott vantrevnad utan omöjliggör även i viss utsträckning bebyggelse av den art som nu finns runt stränderna.

Man måste ta all hänsyn till bygdens befolkning, som skall fortsätta att leva och bo vid Siljan. Men dessutom bör understrykas att Siljans-bygden har en stor turistström. Ingen kan garantera att Siljan blir presentabel ens vid vårens inträde. Även mot rensningarna i älvfåran måste man anföra de starkaste betänkligheter. Det är avsevärt stora jordmassor och delvis sten som måste omflyttas, uppskattningsvis c:a: 500,000 kbm. Olyckligsvis ligger de planerade rensningarna i flera fall i en mycket känslig bygd och det är uppenbart att de stora rensningsmassorna måste förstöra avsevärda delar av stränderna, vilka ju är de värdefullaste delarna av landskapet.

*

När människor icke förstå att bedöma, döma de vanligtvis
*
men en ren själ är alltid stor.

TOP HAT

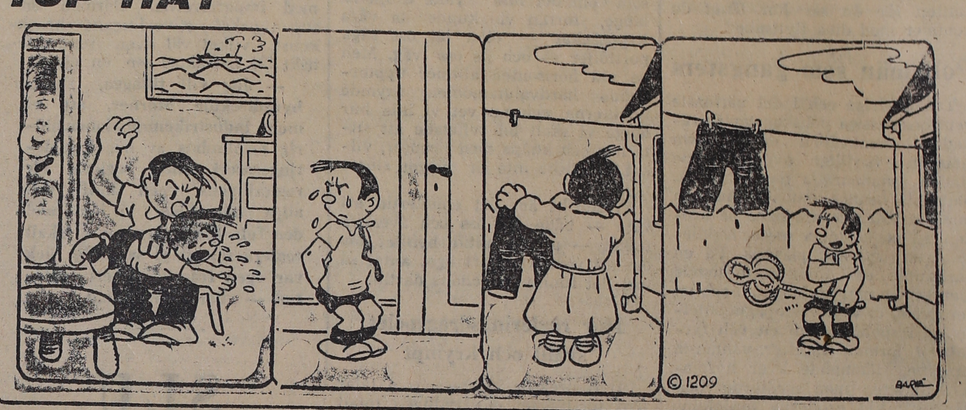

Skratt-nytt från SJ

Det händer då och då roliga saker på våra järnvägar och stationer och järnvägsmannaförbundets organ ger i sitt senaste nummer några smakbitar på goda SJ-historier:

Lika vanor:

Gamle bandirektören I. vid BJ kom en tidig morgon på sin inspektion in i vaktstugan till banvakten i M och fann denne njuta en äggtoddy.

— Vad ser jag, sitter vakten och dricker äggtoddy på morron? Jag brukar dricka ett glas vatten, jag, sade bandirektören.

Då svarade banvakten lugnt:

— Jag plär allt göra det jag mä, när jag vari full om kvälln...

Dialog i Vilhelmina:

En lappgumma på Vilhelmina station begär en biljett till Stockholm.

— Ska ni åka över Långsele eller Östersund? undrar biljettören.

— Tja, va bruk dom åka? frågade lappgumman.

— Jo, över Östersund, för då får ni våra kvar i Vilhelmina till 16,57.

— Tja, då bäst så. Men vet systra mi i Stockholm om att jag kommer?

— Det beror väl på om ni skrivit till henne.

— Nä, gör int' järnvägen dä? undrade den förvånade lappgumman.

Det trodde han inte på.

I växeltraktorernas barndom för flera år sedan skulle en traktor provas i växlingsarbete på en station i Småland, där en kvick och slagfärdig stins regerade.

Några vagnar kopplades till traktorn och växlingsarbetet drogs ut över yttersta växeln i bangårdens ena ände. När sättet skulle backas tillbaka visade det sig, att traktorn inte orkade. Sedan det efter flera försök visat sig omöjligt att få in vagnarna, måste ett ånglok hämtas för att hjälpa till.

Stinsen säger då sin mening om traktorn till övriga höga herrar i sällskapet med följande ord:

— Herrejesses sånt lokomotiv. Med ett sånt tåg vill jag inte ha min likvagn med. Den kommer ju inte fram till uppståndelsen.

ANNONSERA I LAHOLMS TIDNING!

Bröderna på Bäckatorp

Folklivsskildring av BERA FALK

(17)

Svens och Marias ögon möttes i en lång blick. Den unga kvinnan svarade:

— Vill du verkligen, för att stilla min oro och ängslan, vandra iväg till gästgivargården och söka förmå honom att gå därifrån? Du är så god och uppoffrande, Sven.

— För din skull gör jag det gärna.

Vid dessa ord upplyste ett vackert leende Marias ansikte, och åter mötte hennes ögon Svens.

— Adjö då, Maria, sade Sven och gick mot dörren. Om ett par timmar har du säkert både Knut och mig hemma igen.

Så gick Sven Östensson fram mot byns gästgivargård. Ännu en gång ämnade han söka övertala sin onyktre bror att följa med hem till den oroligt väntande hustrun.

När svågern gått ställde sig Maria framför det öppna köksfönstret. Så länge hon såg en skymt av hans resliga gestalt borta på landsvägen följde hon honom med blicken. Och hon tänkte:

— Hur dåraktig och blind var jag inte, som en gång trodde mig älska den svage och opålitlige Knut. Först nu har jag tillfullo börjat förstå, att Sven är den ende man jag någonsin älskat. Gud nåde oss alla! Svens och min kärlek växer sig allt starkare för varje dag som går. Snart förmå vi ej längre leva utan varandra. Pliktkänslan allena kan inte i längden hålla mig fast vid en ovärdig, djupt sjunken man.

KAPITEL 15.

Sven kunde omöjligt få Maria och hennes olyckliga äktenskap ur tankarna, när han gick vägen fram mot gästgivargården. Och det var ej fritt utan att även han kände en lindrig oro för Knut denna kväll. Brodern hade ju varit mycket onykter, då de skildes från varandra, och hans humör mera än vanligt elakt och retligt, ehuru han sökt lägga band på sig.

En stund gick Sven landsvägen framåt, men så vek han in på en skogsstig. Genom skogen skulle han fortare hinna till gästgivargården.

Men plötsligt tvärstannade han; ett egendomligt, stönande ljud trängde fram till honom. Sannerligen tyckte han inte, att det lät som en människas jämmer och klagan. Han stod stilla en stund lyssnade. Så vek han av stigen och fortsatte fram mot en skogskulle, ty det var från detta håll han tyckte sig höra de egendomliga, klagande ljuden.

Med raska steg fortsatte Sven Östensson sin vandring i ett par minuter. Den syn som snart mötte honom gjorde att han förskräckt ryggade ett par steg tillbaka.

Han såg en man ligga utsträckt invid ett högt träd — stel och död. I huvudet hade den döde ett stort blodigt sår. Ett litet stycke därifrån satt Knut nedsjunken på marken, med händerna för ansiktet, gång på gång uppgivande jämrande, stönande läten.

— Barmhärtige Gud, vad har hänt? utropade Sven bävande.

Knut tog händerna från ansiktet och reste sig långsamt upp från marken vid broderns fråga. Sven märkte genast, att Knut nyktrat till sedan de skilts från varandra på gästgivargården.

— Gud hjälpe mig, som slagit ihjäl Arvid i Hult! framstammade Knut, likblek och skälvande av ångest och rädsla. Jag har nu intet annat att göra än att gå till länsmannen och bekänna mitt svåra brott.

— Men hur kunde du förgå dig på detta ohyggliga sätt? utropade Sven. Tala om för mig hur det tillgick!

Under det hans kropp skakade började Knut Östensson för sin bror berätta, hur det gick till när han slog ihjäl Arvid i Hult.

— För en kort stund sedan lämnade jag gästgivargården. Arvid och jag voro de sista i laget, som gingo därifrån, och vi blev i sällskap. Vi tog genvägen genom skogen för att fortare hinna hem, var och en åt sitt håll. Som du själv hörde, framkastade Arvid flera gånger inne på gästgivargården hånfulla anspelningar, syftande på att det rådde kärleksförhållande mellan dig och Maria. På hemvägen började han åter tala om er båda. Han menade, att det var för Marias skull du kostade så mycket pengar på gården. När vi så kom fram hit till kullen blev hans prat om förhållandet, han var så säker på rådde mellan dig och Maria, allt fräckare och oförskämdare. Och när han till sist hånleende uppmanade mig att skynda på hem för att överraska er i varandras armar, då rann sinnet över på mig. Det svindlade för mina ögon, jag visste inte vad jag gjorde. Den hånleende Arvid retade upp mig till det yttersta. Så fick jag tag i en grov trädgren, och i vanmäktigt raseri slog jag denna gång på gång med våldsam kraft mot hans huvud. Han dignade snart till marken, och efter att ha uppgivit ett par rosslanden var han död. Jag blev i samma ögonblick fullt nykter och greps av den mest fruktansvärda fasa över dråpet, jag i min uppbrusande vrede begått. Bittert ångrande min onda gärning sjönk jag ned på marken.

Sven stirrade på brodern utan att i första ögonblicket få fram ett ord. Knut liknade mera en död än en levande. Äntligen utbrast han:

— Tror även du att det råder brottsligt förhållande mellan mig och din hustru?

— Nej, det tror jag inte! Aldrig ett ögonblick har jag tvivlat på Marias trohet, och jag tror även att du är en hederlig karl. Vissheten om att du och Maria inte voro skyldiga till det man ute i socknen anklagar er för gjorde, att jag omöjligt förmådde behärska mig, när Arvid gång på gång hånfullt skrattande påstod att ryktet talade sanning.

Knut tystnade och stod länge orörlig framför brodern. Så fortsatte han:

— Men ett vet jag och det är, att du och Maria älska varandra, hur väl I bägge än ha sökt att dölja detta. Och nu, när jag blir dömd till fängelse — kanske till döden — då finns det ju intet som längre hindrar att I får varandra. Men hur försupen och eländig jag än är, så älskar jag min hustru, den godaste och trognaste kvinna i hela världen. Det fördömda brännvinet allena bär skulden till allt det lidande jag åsamkat henne...

Den olycklige mannen kastade sig åter ned på marken, allt under det en våldsam gråt skakade honom.

Men Sven gick fram och ställde sig framför den ihjälslagne Arvid i Hult. Länge stod han orörlig framför den döde innan han åter vände sig till brodern, som låg kvar på marken och jämrade sig.

— Knut, res dig upp! sade han i befallande ton. Jag måste tala ut med dig innan vi lämna denna hemska plats.

Knut såg upp och fäste en skygg blick på broderns allvarliga ansikte.

— Vill du följa med till länsmannen, Sven? frågade han förvirrat. Jag är så rädd att gå ensam till honom.

Utan att besvara frågan satte sig Sven ned på en tuva, upprepade uppmaningen och tillade:

— Sätt dig här bredvid mig!

Som ett viljelöst barn åtlydde Knut befallningen.

I ovanligt skarp ton tog Sven till orda:

— Har du ännu fått fullt klart för dig, hur olyckligt det är för Maria att hon någonsin blev din hustru? Hur illa har du inte under alla dessa år behandlat henne? Som en slav har hon fått arbeta och slita på vår fädernegård, och vad vann hon väl därmed? Du förstörde utan samvete vad hon genom arbete sökte framskapa och bevara. Jag vet också om, att du i rusigt tillstånd misshandlat henne. Men aldrig har hon klagat, ej för en människa nämnt ett ord om sitt olyckliga samliv med dig. Tåligt fortfor hon att arbeta och slita, hur illa du än behandlade henne. Och lika tappert som hon strävat har du supit och levat om. I ditt förvirrade tillstånd har du ej haft en tanke på hustru och barn eller den gård vår ärlige och hederlige far lämnade dig i arv. Och det hon mest av allt fruktat för har nu inträffat. Barnet, som hon avgudar, den enda glädjen i hennes tröstlösa äktenskap, har en dråpare till far.

Knut stönade högt. Men brodern fortfor:

(Forts.)